

VIENYBE

LIETUVNINKU

Visuomenės, literaturos ir politikos savaitinis laikraštis.

Nr. 37.

Brooklyn, N. Y. 10 d. Rugsėjo (September) 1913 m.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 23, 1907, AT THE POST OFFICE AT BROOKLYN, N. Y., UNDER ACT OF MARCH 3-ED, 1879.

Metai XXVIII

PRIE „PROTESTO” *

Kurie mums duobė kasa, galime paabejoti, ar jiejiems teks matyti mus Jon ikritu-sius. Labai butų gaila, jeigu jie patijs ton jujų iškas-ton duobėn ikrustu. Iš pik tos dviasios pradėtas darbas neatneša saldžią vaisių. Man labai neišku, kodel „Lietuva“ ir „Tėvynė“ duoda tokia įžymią vietą tiems „greitai kalbantiems“ prakilnybės purvintojams? Tur but šitos dvi redakcijai, artimo meilės žadinamos, mano tuos fanatikus išgelbēti nuo regimos jujų pačių doriškos prapulties. Musų rimtieji laikraščiai stengiasi neduo-ti gana virvės — laisvės tiems musų „geltoniesiems“, kad patijs nepasikartų.

Gaila „Lietuva“ ir „Tėvynės“ pastangų. Kas kam yra likimo skirta, tas tam ir teks. „Ką dievai nori sunai-kinti, tam pirmiausia atima protą“. Šita patarė tinka tiems musų tautos fanati-kams, kurie mėgino užkenkti musų tautiškam kulturi-niam darbui — Lietuvių Tau-tos namų įsteigimui Vilniuje.

Jie bando įkalbėti visuome-nei, kad, norint tautą apdo-vanoti moksliškomis istaigo-mis, nereikia iškuntyti amži-nų Lietuvių Tautos namų, bet akrai tikėti jujų ligotai vaidentuvei.

Taip elgdamiesi jie nuo savęs nubaidys visus sveikai protaujančius jų palaikyto-jus. Jie verti apgailėjimo...

Mes pažistame žmones pagal jų draugus ir pagal tai, kokiam darbui jie pritaria ir kokius darbus jie patijs atlieka. Visi žinome ilgumę metų — viso amžiaus — darbus musų garbingiausiojo Lietuvių, kuris negerbtu d-ro J. Basanavičiaus darbo nuopelnų.

Tikrai privalome didžiuo-tiesi gerb. M. Yčo moksle atsižymėjimu. Jeigu jam universiteto valdžia, už ne-palyginama mokslinguma, davė auksinių medalių, tikrai visiems lietuviams garbę, kad mes savųjų tarpe turime tokius vyrus. Iš šiotikių moksle atsižymėjusių vyru galima laukti busiančiųjų tautos vadovų, kurie su lai-

*) Žiur. „Vien. Liet.“ N 36, pusl. 5, skiltis 3.

mes geruoju negalėjome pri-žadinti... Taigi, lai jie bruzda!...

Antanas Kaz. Rutkauskas.

Atsišaukimas.

Padarykime 22 d. lapkričio Lietuvos Kilimo Diena.

Lapkričio 22 d. yra tai gi-mimo diena vieno iš pirmųjų Lietuvos budintojų ypa-toje gerbiamo daktaro Jono Basanavičiaus. Toji diena suteikė mums neunilstanti darbininkų ant lietuvių tau-tiškos dirvos. Dabar jis yra vienu iš gyvųjų Lietuvių pirmtakunų, kurie pa-šventė savo spēkas, turta ir garbę Lietuvos prikėlimui. Dabarties, jam atkeliavas i Ameriką Tautos Namams aukų rinkti, mes, kaip lie-tuviai, turime patikti jį ne tik su gausiomis aukomis, bet apart to, mes privalome išreikšti jam pagarbą-dékingumą už jo nenuilstanti pasidarbavimą.

Mano nuomone, musų di-džiausias ir naudingiausias dékingumas butų išreiškiamas tik tuomet, jei mes pri-pažintumėm jo gimimo die-ną — Lietuvos Kilimo Die-na. Kad tą paminėjus, mes aukaukime tos dienos už-darbi Lietuvių Tautos Na-mams Vilniuje. Vienos die-nos uždarbis muns bille katram mažai ką tereiškia. Bet, jeigu mes, visi Amerikos lie-tuviai, tos dienos uždarbi i vieną vietą sudėsime, tai su-darysime didelę-didelę sum-ą, su kuria bus galima, jeigu nepastatyti, tai nors pradēti statyti Tautos Namą.

Tas dalykas, manau, kiek-vienam aiškus ir kiekvienas, kuris dar nera taip žemai nupuolęs-ištautėjės, kad drįstų savo motinos išsiža-dėti, turi tam sumanymui pritarti. Taigi visi, kaip vienas, aukaukime Tautos Namams lapkričio 22 die-nos uždarbi, o tuomi prisidėsime gyvu darbu prie gai-vinimo ir kėlimo mus suvar-gusios tautos ir išreikšime sajausmą ir dékingumą ger-biamam. pirmtakunui, sene-liui daktarui Basanavičiu!

Priimkime jo gimimo dieną — Lietuvos Kilimo Diena.

Tos dienos aukų rinkimu privalėtų užsiimti viesos lie-tuviškos tautiškos ir tautiškai-katalikiškos draugystės, susivienijimų kuopos, para-pių klebonai, komitetai ir laikraščių redakcijos. Apartos dienos uždarbio, tą vakarą galima surengti prakalbos, perstatymai ir šiaip va-

karėliai, kurių nauda eitu Tautos Namams.

Jeigu tik mes visi, be skirtumo pažvalgų, tam pritar-sime, t. y. lapkričio 22 die-nos uždarbi aukausime, tai be abejonės, mes amerikie-čiai vieni pastatysime Tau-tos Namus i pora metų ir pasirodysime, kad musų tau-tystė ne vien tik iškarščia-vus prakalbose ar laikraš-čiuose tuščias skambėjimas. O tas mums yra labai-labai lengva padaryti, tik reikia noro ir darbo, prie kurio tu-rėtų musų intelligentija pri-sidėti ir pagelbēti veikti.

But geistina, kad i tą su-manyma atsilieptų musų karštieji tautiečiai ir išreik-štų savo nuomonės.

P. J. Mulevičius.

P. S. Kiti laikraščiai yra meldžiami perspaudinti ši atsišaukimą.

L. M. Dr-jos Pasiuntinių maršrutas New Yorko apie linkėje.

Spalių 16 d., ketverge — Sima-no Daukonto Dram. Draugijos parengtoje vakarienėje, Brook-lyne, N. Y.

Spalių 17 d., pėtnyčioje — Newark, N. J.

Spalių 18 d., subata — Brook-lyne, N. Y. „Vyturėlio“ dramos draugija stato sceneje Tautos Na-mams naujai „Kornevilio Var-pus“.

Spalių 19 d., nedeldienis — New York, N. Y.

Spalių 20 d., panedėlis — Eli-zabeth, N. J.

Spalių 21 d., utarninkas — Ba-yonne, N. J.

Spalių 22 d., sereda — Passaic (ir Paterson), N. J.

Spalių 23 d., ketvergas — Jer-sey City, N. J. Vakare Brooklyno ir apie linkės draugijos atstovų II-oji konferencija.

Spalių 24 d., pėtnyčia, — Mas-peth, N. Y.

Spalių 25 d., subata, — Brook-lyne, N. Y. vieša Pasiuntinių Pri-čimimo Komiteto rengiama va-karienė; Svečių, taip sakant, pri-mutuvės ir išleistuvės.

Spalių 26 d., nedeldienis, — Brooklyn, N. Y. Prakalbos Wil-liamsburg'e, McCaddin Memorial svetainėje, Berry St., tarp So. 2-os ir 3-os gatvių.

Spalių 27 d., panedėlis, — Cen-tral Brooklyn'e, N. Y.

Spalių 28 d., utarninkas, — So-Brooklyne, N. Y.

Spalių 29 d., sereda — Bliss-ville, N. Y.

Viršiaus paminėtų vietų lietu-viai yra kviečiami susitarti tarp savęs ir priimti Pasiuntinius ku-oagražiausiai. Butų gerai, jei ir kitų vietų lietuvių pasekty Brooklyn'o, Chicago's ir kitų miestų

lietuvių pavyzdį, t. y. kad išrinktu tam tikrus komitetus, kurie ap lankytų draugijas ir kviečia jas aukomis iš savo iždo prisidėti prie Tautos Namų statymo.

Brooklyn'o Komitetas.

(„Tėvynė“)

Peržvalga.

// „Lietuvių informacijos biuro deklaracija pasiuntinių konfere-nicijai“. „Vien. Liet.“ savo lai-ku jau buvo rašyta apie „Rusijos ir Austrijos lenkų komisijos iš-gauti Lenkijai autonomiją“ me-morandumą, kuris kada išeikta valstybių diplomatių konferencijai Londono. Dabar štai ne tik lietuvių, bet ir svetimtacių laikraščiuose paskelbta, kad i tą me-morandumą atsiliepę „Lietuvių Info-macijos Biuras“ savo deklaracija. Savo skaitojo žiniai perspausdiname visą tos deklaracijos turinį.

„Lenkų Laikinoji Komisija“ memorijale, išeiktam Londono pasiuntinių konferencijai, išrei-škė pageidavimą, kad prie Lenki-jos, didžiųjų valstybių išliuosutios, butų prijungta ir Lietuva.

„Del to turime garbės pranešti:

„1) jog jokia lietuvių politikos kuopa nė partija neigalojo Komisijos kalbėti jos vardu prieš pasiuntinių konferenciją;

„2) jeigu lenkų Laikinosios Ko-misijos prašymas butų išklausy-tas, lietuvių prašo:

„a) iš atžvilgio į etnografinius skirtumus tarp jų ir lenkų,

„b) iš atžvilgio į precedensa Lietuvos ir Lenkijos istorijinės unijos, kurios laiku Lenkija elgēsi, kaip nedora būčiuolė, apvilda-ma Lietuvą ir atimdamą iš jos po-ry provinejų,

„c) iš atžvilgio į dabartinus lenkų siekimus sulenkinti Lietu-vą visokais budais, net prievara,

„d) iš atžvilgio į tai, jog Lietuva nepritaria Lenkijai jos prisruošimuose prie maišto prieš Ru-siją ir jos noras sukelti tautų komplikacijas ir

„e) iš atžvilgio į tai, jog Lietuva siekia tiktais prie plačiosios ad-ministrativinės autonomijos (mo-kylos, teismai, Vilniaus univer-sitetas, tautos seimas ir tt.), pa-siektois teisių keliu, o ne ginklu,

„f) kad lenkų Laikinosios Komisijos prašymas del Lietuvos butų neišklausytas.

„Prašome Jusų Ekselencijos parnešti šią deklaraciją pasiunti-nių konferencijai“.

Šią deklaraciją pačiame iš „Liet. Žinių“ N94. Prie šią de-klaraciją „L. Ž.“ idėtas p. P. R. straipsnis „Kas juos igalojo?“ Tame straipsnyje kalbama apie minėtą lenkų memorandumą ir Gabrio Biuro (vadinamo Liet. In-

form. Biuro) deklaraciją, kuri išteikta visų lietuvių vardu ir paskelbta niekieno nesiklausus, nuo nieko igalojimo neturint. Del to p. P. R. ir sako:

„Ivairių demagogai savo dar-bus mėgsta pridengti žmonių īga-lojimui, kalbėti ir veikti žmonių vardu, visai tų žmonių nesiklausę. Minia gi paprastai girdi (arba dažniausia visai ir negirdi) tų poli-tikų ir veikėjų balsus, klauso ju, bet tik vienam kitam galvoje ju-dė klausimas: kada gi mes jii ar juos igaliosime? Tečiau už tokį veikėjų ar politikų darbus kartais atskaityti tai jau visiems, visai tautai pri seina“.

Tos tiesos užginičty niekas ne-gali. Kartais delei vieno kurio politiko ar diploamtą netaktingo „veikimo“ net karas, arba sumišmai iškila. Kalbant gi apie p. Gabrio iškurtą ir jo vedamąjį biuro, reikia pasakyti, kad tokiai jau jo charakteristika, — kad veikti visų lietuvių vardu, nežiurint to, ar lietuvių tokio veikimo ge-tautai prisinaudinti.

„Nejisileisdam i tos deklaracijos nagrinėjimą, — sako p. P. R., — tečiau delei antrojo punkto sta-tome tam „Biurui“ griežtą klau-simą: kas igaliojo ji kalbėti ar prašyti ką-nors lietuvių vardu? Jeigu ji igaliojo kokia nors par-tija ar kūopa, tai tegul tos parti-jos ar kuopos vardu ir kalba, taipgi ir savo vardu, jeigu tame randa reikalą, tečiau tegul neuz-urpuoja teisės kalbėti tai visų lietuvių vardu. Prieš tokį sauvalį pasilegimą, kaip demagogiška, kiekvienas lietuvis, tikras demo-kratas visuomenei griežtai protestuos, neatsižvelgiant, i to Biuro veikimo kokybę ir pakraipą, ne-atsižvelgiant, ar tam Biurui sim-patizuoja ar ne, kaip lygiai pro-testuoja ir prieš kiekvieną kitos kokios nors instancejos ar ypatos panašų pasilegimą.

„Iš anksto konstatavimas to faktas, kad toji deklaracija, kaip ir tas memorandumas, turi lygią vertę arba gal geriau — jokios praktiškos vertės — dalyko sto-vio nemaingo.

„Konstitucinių kulturingų šalių visuomenė atydžiai daboja, kad kas neigaliotas nepradėtų veikti ir kalbėti jos vardu. Lie-tuvių visuomenė turi daboja, kad išvairių veikėjai demagogiškai ne-veikti jos vardu. Todel neturi teisės tyliai šios p. Gabrio Biuro deklaracijos praleisti, kad ateityje je neduoti progos tam Biurui ar kam kitam dar daugiau jos vardu nesamonių pripasakoti“.

// Asmeniniai ar idėjos reikai-lai? „Darbininkų Vilties“ N35 patalpinta korespondencija iš So-Bonstono, Mass. Ta koresponden-cija gana charakteringa, nušvie-čiant bent iš dalies musų ide-alistus, musų partiju veikėjus, kurie dažnai supina, sujungia bei suriš idėjos dalykus su asmeni-

nais reikalais. Tos korespondencijos autorius rašo: „Kaip kitur, taip ir čionai atsintinka gana juokingų komedijų. Štai pereitoj pėtinyčioje, rugp. 22 d. atsitiko viena iš juokingiausių. LSS. 60-ta kuopa laikė savo susirinkimą, kuris buvo labai trukšmingas. Trukšmo priežastis buvo tame, jog „Kovo“ Nepasirašės nupeikė „Laisvę“ už kvietimą rašyti į moterų numerį kunių ir tt. „Keleivio“ paskutiniu num. buvo paminėta, kad „Laisvę“ su „Kova“ vėl susikrito. Na, tas tai ir užbaigė! I susirinkimą susirinko visi laisviečiai ir pranešė, kad jie atsisako iš 60-tos kp. už tai, kam „Keleivis“ atkartojo tą, kas „Kovoje“ buvo. „Laisvę“ redaktorius Pruseika pasakė, kad jis nenori, kad jo gerą vardą purvintų.“

Tai taip. Kuopos susirinkimas paversta ginčams už asmeninius kieno reikalus. Ir tai ne pirmutinis ir ne paskutinis tokai susirinkimas musų, amerikiečių padangėje: daug tokų buvo ir dar bus. Kaip tik spėjо susipykti vienos kuris veikėjas su kitu veikėju, taip greitai jų vaidai atsiduria į susirinkimą ir ten ne juokais svarstomi, gyvendami, nigrinčiami bei rišami, kaip svarbiausieji dienos klausimai. Pasivelykime san paklausti: kas bendro tarp LSS. 60-tos kuopos ir „Laisvę“ moterų numero? Kuopa, rodos, šaukia susirinkimą tuo tikslu, idant turtiesi bei svarstyti LSS., kaip organizacijos, reikalas „Laisvę“ moterų numeris — tai jos leidėjų asmeninis dalykas. Apie tą moterų numerį visuomenė galės kalbėti ir gincytiesi tik tuomet, kai jis išein iš-po spaudos ir bus išplatintas tarp visuomenės.

Gal „laisviečiams“ patarti netik iš kuopos ištoti, bet ir iš sąjungos!... Ir tai labai lengva pardaryti.

// Netvarka New Yorko centraliniame kninyne. „Draugo“ N 35 p. A. V. P. rašo: „New Yorko eentraliniame kninyne, 42 ir 5-th avenue, kambaryste N 216 sukratos šitų tautų kningos ir laikraščiai: rusų, slavokų, lietuvių, lenkų, čekų ir latvių. Užveisda yra žydas. Tvarka neužlaikoma. Viskas suversta kruvon. Negalima prisišaukti dangelio laikraščių. Užveisda teisinas, kad buk laikraščius nevisados atsiunčia.“

Mums taipgi teko girdėti keletą nusiskundimus delei to kninyne tvarkos, kuri tečiau galima pagerinti, jei tik visų paminėtų tautų žmonės to pareikalaudė. Bet, kiek mums žinoma, maža kas tą skyrių telanko; ateina jin daugiausia žydai, kurių mėgsta skaityti rusų kalba. Kitų paminėtų tautų žmonės retai jin teužklysta. O kad dangelio lietuvių laikraščių negalima prisišaukti, tai ne užveisdo kaltė ir jo už tatai negalima kaltinti. Kalti lietuvių laikraščių leidėjai, kurie į tokias istaigas ne labai noriai savo leidžiamus laikraščius siunčia.

// Lenkai kviečia lietuvius. „Lietuvos“ N 35 peržvalgos skyriuje skaitome pranešimą, kad „L.“ redakcijon prisiusta iš Boston, Mass. kopija spausdinto užkietimo, po kuriuose yra pasirašės lenkų „komitet obchodowy“ ir kuriamė kviečiamā lietuvius ir rusinus bendrai su lenkais apvaikščioti 500 metų sukaktuvės nuo taip vadinos Horodelskos Unijos užvėrimo tarp lenku ir lietuvių. Reik pažymeti, kad šiata unija yra tik dalimi bei dailymu Liublino Unijos, užvertos 1569 m., pagal kurios Lietuva li-

kosi susungta su Lenkija ir kartu nustojo savo savistovystės.

Toliau „Liétuva“ sako, kad, matant visus persekiomus, kokiųs kenčia lietuvių ir jų kalba Lietuvoje, lietuvių prišidėjimas prie šio rengimo apvaikščiojimo nėra nei geistinas, nei galimas.

Savo pranešimą „L.“ užbaigia pageidavim, kad Naujosios Anglijos lietuvių ne tik kad neimtuojokio dalyvumo šitame apvaikščiojime, bet kad prižiūrėtu, idant lietuvių vardas, priešais jų norą, šiam apvaikščiojime nebūtų varotojamas ir kad lietuvių draugijos, prie kurių lenkų komitetas kreipiasi, duotų trumpą ir aiškų atsakymą: „Nedalyvaujame.“

Mes pilnai pritariame „L.“ nurodymams bei patarimams ir tik iš savo pusės galime pastebėti, kad lietuvių visur ir visad turi atminti lenkų dylikavimą ir ju pastangas kenkti lietuviams ir ju kalbai. Nors jie tankiai ir vadina lietuvius savo „broliais“, nors jie kartais ir meilinasi, bet tai daro jie delei to, kad juos pritraukti prie savęs, idant paskui užmautiems savo kailį. Taip patvirtina daugelis faktų, kaip iš praeities, taip ir iš dabartinio gyvenimo Lietuvoje. Taigi lietuvių privalo laikyti nuošaliai nuo lenkų — tegul lenkai eina savo keliu, o lietuvių savo, žinoma, čia neturi but kokios-nors tautinės neapykantos...

Gerbiamuosius svečius kviečia Kanados ir Anglijos lietuvių.

„Lietuva“ praneša, kad į Chicago pilas laiškai su reikalavimais aplankytis įvairias lietuvių kolonijas, plačiai išmėtytas po visas Suvienybos Valstijas. Subruzdo, kaip praneša, į Kanadoje gyventantieji lietuvių. Pavyzdin, Torontoje, Ont. esantieji lietuvių nori butinai parsikvesti pas save svečius. Taip šv. Jnozapo dr-tė sušaukė tam tikrą susirinkimą, kuriame liko įsakta draugystės komitetui, kiek galint rupinties, kad parsikvietus svečiams. Štai kaip skamba laiškas iš Toronto, patalp. „L.“:

„Gerbiamieji ir mylimi svečiai, meldžiame neatstumti musų meldimo nuo savęs ir meldžiame neatstumti mus nuo tautos bendro darbo, nes ir musų širdis trokštą noks kiek susipažinti su Tėvynės didvyriais ir parenti ta pradėta darba Vilniuje.“

Panašių užuojaudatos žodžių, kaip sako „Liet.“, pila kiekvienam laiške.

Galop „L.“ praneša, kad ir Anglijos bei Škotijos lietuvių taip pat svarsto klausimą — ar negalima buti svečius pasigauti, grįžtant jiems iš Amerikos Lietuvon.

Taigi, tas viskas aiškiai parodo, kad lietuvių ir svetur nepraro tautiškų jausmų ir kad jie lietuvių tautos dalykus stengiasi paremti visomis savo pastangomis. Jiems ant visados brangi pasilieka Lietuva, jie taipgi gerbia ir brangina tuos žmones, kurie yra pašventė visą savo gyvenimą, visas savo spėkias lietuvių ir Lietuvos labui. O tas labai svarbus dalykas, nes jei veikiantieji mato, kad jų triusas, jų troškimai paremiami, tai ir jiems linksma veikti, ir jiems daugiau pribuva tvirtumo bei energijos.

Amerikoje gyventantieji lietuvių turi šiuom atvėjų parodyti, kad jie yra lietuvių, nori amžinai jais likti ir trokštą Lietuvon sugržti.

// D-ras J. Basanavičiū norima pasilikti. Ponas M. Yčas išliajia pasilikti Amerikoje negali, kadangi jam reikia lankyties V. Duomas posėdžiopose, nes, priešingai,

tur mokėti bausmę. Vienok, kaip praneša „L.“, idant aplankytis daugiau lietuviškų kolonijų, idant užganėdinti žmonių norus, kilo naujas sumanymas — prašyti d-ro J. Basanavičiaus, kad jis liktų Amerikoje ant visos žemos ir išlengvo apkeliavant visas tas vietas, kurių dabar nesuspēs aplankytis. Šitas sumanymas randas daug pritarimo iš šalies.

Išties, tas labai puikus sumanymas. Jei gerb. d-ras J. Basanavičius pasižadėtų likti ilgesniu laikui Amerikoje, tuom atneštų didžią naudą, kaip čia gyvenantiesi lietuviams, sužadinant ju tautiškus jausmus, taip ir Taučių Namams, surenkant jiemis daugiau aukų. Reik atminti, kad tankiausiai mažuose miesteliuose lietuvių gyvena geriau, yra karštai lietuvių ir niekad neatsisakyti paremti aukomis prakilnų ir labai naudingą lietuvių tautos labai darbą. Jiems, be abejų, labai but malonu pamatyti tą žmogų, kuris prikél lietuvius iš miego, kuris visą savo amžių uoliai dirbo lietuvių ir Lietuvos labui...

Labai labai but geistina, kad gerb. d-ras J. Basanavičius pasižilkti ilgesniu laikui Amerikoje.

Atkreipkime domą į šitas aukas. „Lietuvas“ N 35 pranešama, kad laike Šv. Ečių prakalbu North Side, Chicagoje valparaisiečiai per savo astovą įteikė d-rui J. Basanavičiui su geriausiais velijimais \$24.50. „Kiek galėjome, tiek ir duodame“ — pasakė vienas iš jų vėliaus — „ir tik tas iš mus nedavė, kuris jau jokin budu keleto centų sukraptysti ne galėjo. D-ras J. Basanavičius, matydamas tokį besimokinančios jaunuomenės pasišventimą, likes tuom giliai sujindintas ir prašęs karštai visiems valparaisiečiams padėkavoti.

Šitas valparaisiečių pasielgimas turi giliai reikšmę ir užsitarauja karštą pagyrimo. Juk išties, mokinjams, kurie eina mokslą iš „savo kišenius“, kurie pati užsidirba ant pragyvenimo ir apmokėjimo pamokų, pilnai pakaktū, kaip sako „L.“, išreikštai tik savo užuojaudantą taip svarbiams reikalui, kaip Tautos Namų statymas Vilniuje. Bet ne — valparaisiečiai pasiryžo „reališku“ būdu parodyti, kad jie yra lietuvių ir remia tautos istaigas. Labai gražus pavyzdis!

Taipgi užsitarnauja domos sekanti auka. Panelė Kotryna Kaupaitė iš Chicagos paaukavo \$50 Tautos Namams Vilniuje. Štai kaip apie tai rašo „L.“:

„Anadien D-ras J. Basanavičius gauna gražiai už adresuotą laiškeli, matomai, moteriška ranka. Koks buvo gerbiamo daktaro ir p. M. Yčo nusistebėjimas, kada jame rado trumpstelį laiškutį ir \$50.00 pinigais, kuriuos p-lė K. Kaupaitė prašo priuimi kaip jos „mažą dovanę“ Lietuviai Tautos Namams Vilniuje. Tai gražus pavyzdis lietuvių tautoms!

Panašus apsireiškimai charakterizuoją Amerikos lietuvių tautiškų jausmų pakilimą...

// „Liet. Uk.“ 29 num. konfiskato. „Vien. Liet.“ N 34 buvo perspausdintas iš „L. U.“ straipsnis — „Duma paleidus pasilsči“. Dabar Lietuvos laikraščiuose skaitome, kad Rusijos cenzura tą straipsnį atrado „netinkančiu“ ir todel konfiskavo „L. U.“ N 29, kur tilpo tas straipsnis.

// D-ras J. Basanavičiū norima pasilikti. Ponas M. Yčas išliajia pasilikti Amerikoje negali, kadangi jam reikia lankyties V. Duomas posėdžiopose, nes, priešingai,

Is Visur.

VOKIEČIAI APIE SUV. VALSTIJAS.

Vokietijos visuomenė plačiai kalba apie Suv. Valst. politiką kaičiui Meksikos klausimo. Daug apie tai rašoma žymesniuose Vokietijos laikraščiuose, cituojamos net ilgos ištraukos iš Amerikos laikraščių, o ypač iš prez. Wilsono kalbų, apie tą opū klausimą. Vienam iš Berline einančiu dienraščiu šitaip užbaigiamas straipsnis: „Suvienybos Valstijos laukia tik valandos, kada kepsnys pilnai bus gatavas“.

PROTESTAS PRIESAIS MUITO ANT KNINGU.

Lipsk. Vokietijos kningų kraituviu savininkų ir išleidėjų sąjunga pasiuntė valdžiai protestą prie projektuojama muitų ant įvežamų iš Vokietijos kningų sulig naujos Amerikos muitų sistemos. Vienas iš tos sajungos sąnarių patemijo, kad panašus muitas uždedamas tik trijose valstijose: Ispanijoje ir dviejose Pietų Amerikos respublikose, ant kurių Suv. Valst. neturėtų atkreipti savo domos.

PRIEŠ PANAMOS PARODĄ.

Berlinas. Šiose dienose Vokietijos užsienio ministeris G. Jagow formaliai ir viešai pranešė diplomatiškam agentui iš S. Valstijų ambasados. J. Grew'ui, kad vokiečių valdžia nedalyvauja tarptautiškoj „Panama-Pacific“ parodoj, kuri atsibus 1915 m. San Franciskoje, delei milžinišku išlaidų. Nors iš Suv. Valst. pušė buvo labai pageidaujama, idant toje parodoje dalyvautų ir Vokietija, tečiaus vokietiai griežtai atsisakė.

ARESTUOJA ATSTOVUS

Pekinas. Šarysyje su iškilusia pietinės Chinių provincijose revoliucija liko suarestuota 21 naujojo parlamento atstovas. Kalbama, kad jie visi bus nuabasti mirtimi. Delei to viso tarp visų parlamento atstovų kilo neramumas; nekurie iš atstovų paisslėpė. Daug apie tai kalba ir plačioji visuomenė. Prez. Juan Si-Kai pranešė, kad jis pasistengs ištirti tą visą dalyką.

FRANCIJÀ TVIRTINA SAVO KARIŠKAS SPĒKAS.

Paryžius. Pranešama, kad naujas 21 armijos korpusas bus suorganizuotas dar šiu metų pabaigoje, taip kad sausio 1 d. 1914 m. turės pilna skaitlių kareivių. Valdžia padavė atstovų rumui sumanymą paskirti 13,600,000 frankų suorganizavimui orlaivininkystės.

BULGARAI TARIASI SU TURKIJA.

Sofija. Po ilgos ministerijų kabineto konferencijos, kuri tėsėsi apie 8 valandas, nutarta pradėti formaliai tarybas su Turkija, nes tikta šitokiu būdu galima esą sulaikyti turkus nuo įsiveržimo Bulgarijon.

Vesti karą su Turkija prie tokio aplinkybių, kokiose dabar yra Bulgarija, visai negalimas daiktas, nes jis suteiktų Bulgarijai mirtinus smugius.

SUMAŽINO KAREIVIAVIMO LAIKĄ.

Viena, rugsėjo 2 d. Vietiniai laikraščiai paskelbė, kad generališku Austrijos kariuomenės inspektoriumi imperatorius paskyrė sostą ipėdinį Francišką Ferdinandą.

kareivai bus palinosuoti rugpjūčio 28 d. vietoj lapkričio 15 d.

IS REVOLIUCIJOS LAUKO CHINIOJE.

Šanghaj, rugsėjo 2 d. Miestas Nankin, svarbiausias veikimo punktas ir, taip sakyti, revoliucionierių susispėtimas, galop liko paimitas valdžios kareivių. Vieok daug čia krito aukų. Sukilėliai aplieido miestą per pietinius vartus.

ORLAIVIAI KARUOSE.

Paryžius, rugsėjo 2 d. Generališkas Francijos štabas persitikino, kad liko papildyta klaida pripažstant orlaivius tik ištyrimo tikslams. Orlaiviai gali karaukėti buti geriausiu ginklu. Iš jų galima mesti bombas bei sprogtančias medžiagias į apgultus miestus, tvirtoves ir sunaikinti neprietais kareivių korpusus ir sutvirtintas pozicijas.

Francijos orlaivynas turi likti svarbiausia krašto apsauga.

KARALISKOS VESTUVĖS.

Berlinas, rugsėjo 4 d. Atsibuvo Sigmaringene vestuvės buvusios Portugalijos karaliaus Manuelio su kunigaikštyste Augusto Viktoria Hohenzollern. Vestuvė iškilmės dalyvavavo 80 kunigaikščių ir kunigaikščių Imperatorių Vilhelmo reprezentavojon sunus Oskaras, o Anglijos karalius sosto ipėdinis Valijos princas.

ADRIANOPOLIO GYVENTOJAI NORI LIKTU PO TURKŲ VALDŽIA.

Roma, rugsėjo 1 d. Cion pribuvė delegatai iš Adrianopolio, kuri važiuoja per Europos valstijų sostinės su tikslu įtikinti valsijas, kad Adrianopolio gyventojai nori likti po turkų valdžia.

DIDELE LAIME — MIRTIES PRIEŽASTIS.

Viena, rugsėjo 2 d. Pasklydo žinia, kad tulas Fr. Sappe, turis 43 metus amžiaus, tėvas 19 (?) vaikų, gavo nuo savo pusbrolio iš Amerikos pranešimą, kad jam palieka \$200.000. Sappe perskaitė tą žinią, pradėjo baisiai drebėti, puolė ant žemės ir pasimirė. Pasirodė, kad iš džiaugsmo truko jam širdis.

TURKAI VIS EINA PIRMYN.

laių dirbimo istaigose iškilo darbininkų streikas; susstreikavo 2,500 darbininkų. Streiko priežastis — brutalus pasielgimas fabrikantų su savo darbininkais. Streikas pasibaigė tuom, kad patrai fabrikantas nusižudė per harakirį (perskrodė sau pilvą). Paliktame laiške jis prisipažsta, kad jis buvo priežastimi darbininkų neužsiganėdimo ir delei to padaro sau galā.

JACK JOHNSON SUŽEISTAS.

Londonas, rugsėjo 4 d. Susidaužus automobiliams, liko sužeistas visiems žinomas, pabėgęs iš Amerikos kumštiniukas Jack Johnson. Jam liko sugadintas nugarkaulis. Antrojo automobiliaus šoferis už neatsargumą liko suareštutinas ir pasodintas kalėjimam. Gydytojai praneša, kad Johnson yra sužeistas gan pavojingai.

POPIEZIUS VĒL SERGA.

Roma, rugsėjo 4 d. Kaip praneša Vatikano gydytojai, popiežius Pijus X vėl apsirgo, nors ta liga nepavojinga. Jis dar priemė pribuvusi iš Milano kardinolą Ferrari ir piligrimus iš Milanezijos. Vatikanas vėl yra užrupintas, kad su popiežiumi neatsikartotu senojo liga, kuri jį kankino pereitą pavasarį.

UZSIMUŠĘ DU KARIŠKU LAKUNU.

Brieg, Vokietija, rugsėjo 4 d. Persivertus ant oro orvaiviu, nuo puolė ant žemės ir ant vienos užsimušę leit. Eckenbrecher ir leit. Prince. Jie puolė nuo 300 pėdų augšio.

PONI PANKHURST ATVAŽIUOJA AMERIKON.

Londonas, rugsėjo 4 d. Poni Emmeline Pankhurst, Anglijos kovojančių sufragacių vadovė, mano spalio mėnesį praleisti Suvienytose Valstijose. Ta jos galutiną pasiryžimą paskelbė Sociališkoji ir Politiskoji Moterų Unija. Rugsėjo 11 d. Amerikon išvažiuoja tos unijos organizatoriai, p-lė Joan Wichham, idant čia „prirengti“ ponai E. Pankhurst „veikimo“ dirvą.

FEL. DIAZ VOKIETIJOU.

Berlinas rugsėjo 4 d. Iš Londono pribuvę gen. Fel. Diaz. Jis išreiškė nuomonę bei pasitikėjima, kad jis gali išrinkti Meksikos prezidentu. Prez. Huerta, anot jo, laikysis neutrališkai. Fel. Diaz sako, kad jei jis liks išrinktu, tai jam greit pasiseks investi Meksikai tvarką. Čia jis su savo žmona mano prabutu keletą dienų, o paskui važiuoti į Biazritz, idant susitikti su gen. Porfirio Diaz ir iškilmingai rugsėjo 15 d. apvaikšioti jo gimimo dieną. Fel. Diaz tvirtina, kad Vokietija jis aplankė vien tik su tuom tikslu, kad geriau susipažinti su ja.

SIONISTŲ KONGRESAS.

Viena, rugsėjo 2 d. Liko atidengtas vienuoliktas iš eilės sionistų kongresas, kuriamė dalyvauja apie 10,000 žmonių; jų tarpe apie 550 delegatų iš visų pasaulelio dalių. Tarpe susirinkusius randasi garsi mokslo vyru; vienok kongresas nepriebubo Max Norday, kurios prakalbos visad užinteresuodavo plačiasias minias.

Žinoma, čia randasi daug tokiai, kurie yra visai priešingi sionizmo idėjai (žydu tautos atgimimui ir sutvérinimui Palestinos valstijos); kitų gi nori tik permainyti veikimo taktiką. Šitas kongresas, kaip pranešama, turi buti labai pasekmėgiu ir daug naudos at-

nešti visai žydu tautai. Jis tėsi 8 dienas.

BAISUS PIKTADARYS.

Stuttgart, Vokietija, rugsėjo 5 d. Liaudies mokyklos mokytojas Wagner, Degerloch kaimo, užmušęs miegančius savo pačią ir keturis vaikus, nubėgo į artimą kaimą Mulhausen ir tenai padegė keletą namų. Kada pašokė iš miego žmones metesi iš degančių namų, jis pradėjo šaudyti iš revolverio. Ant vienos nušovė 8 žmones (vyrus ir moteris) ir sužeidė 11, iš jų penkis labai pavojingai.

Greti jį apsupo minia žmonių ir beveik mirtinai primušė — norėjo net visai nužudyti, bet čia pribuvę policija, kuri išliuosavo piktadari iš įnirtusios minios rankų ir nugabeno kalėjiman. Daujelis norėjo jį linžuoti.

STREIKO AUKOS.

Calumet, Mich. Rugsėjo 1 dieną tarp vario darbininkų streikieriu ir policijos tarnų, kurie saugojo North Kearsarge vario kasyklas, iškilo mušynės. Tose mušynėse peršovę streikierio dukteri, Margaretą Fazakas, penkiolikos metų mergaitę. Policijos tarnai pasakoja, kad streikieriai ir jų moteris nuginę juos nuo kompanijos savasties, kurią jie saugojo. Kuomet jie sugrįžę atgal, tai streikieriai pikietuotajai paleidę i juos keletą švicių. Bet streikieriai vadai sako, jog tai neteisa ir kad streikieriai į juos nešovę. Policijos tarnai be jokos provokacijos šovę į burių vyru bei moterų, sužeidę minėtą mergaitę ir keletą kitų.

PAČTORIAI NORI DIDESNĖS MOKESTIES.

Trenton, N. J. Pereita savaitė čia buvo „Rural Mail Carriers“ valstijinės asociacijos konvencija. Kadangi nesenai įvestoji „parcel post“ sistema padidinus darbų tų pačtorių, kurie išešioja arba išežioja įvairius siuntinius po kaimus ir mažus miestelius, tai jie nutarė reikalauti didesnės mokesties.

DVIDEŠIMTS VIENAS UŽMUŠTAS IR DAUGELIS SUŽEISTŪ.

New Haven, Conn. Rugsėjo 2 d. apie 7 val. ryto greitasis White Mountain ekspresinis traukinis įželk į ties North Haven stočia stovintį Bar Harbor ekspresinių traukinį, kuris vežė daugelį žmonių iš Maine valstijos rezortų. Du Pullman vagonai, pilni mięgančių turistų, sudaužė į smulkius trupinius, o juose miegojusieji žmonės, tai užmušti, tai sužeisti.

Delei tos katastrofos kaltina White Mountain traukinio mašinistą Augustą B. Millerį ir Bar Harbor traukinio geležinkelio sargą-vėluvininką. Mašinistas Milleris esą neatkreipęs atidos nei į torpedinius ženklius nei į raudonąją lamputę, o vėluvininkas ne padėjęs užtektinai toli nuo stovinčio traukinio persergstintinį torpedą. Abu juodu dabar laiko geležinkelio kantoruose ir nič nieko neprileidžia.

Kas delei tos katastrofos tikrai kaltas, sunku žinoti. Tuli sako, kad Milleris yra žinomas, kaip teisingas, rimtas žmogus ir kaip geras mašinistas. Jeigu ne migla, kuri tūrėtai buvo paplitusi po vieną apie linkę, jisai butinai butu pastebėjęs raudonąją lamputę ir mėgines sustabdyti traukinį, jei tai butu buvę į laiką galima padaryti. Jam galima esą užmesti tik tiek į kaltinti jį, kam jis leido greitai traukinį, kuomet matė, kad apie linkę apsiausta migla.

KIEK CHICAGOJE GYVENTOJU.

Chicago, Ill. Šio miesto gyventojų skaitlius dažes liki 2,386,500. Nuo pereitų, 1912 metų rugpjūčio mėnesio ligi šių metų gyventojų skaitlius padidėjęs 62,100.

IŠ GAILESCIO BADU NUMIRĖ.

Harrisburg, Pa. Rugsėjo 4 dieną pasimirė 56 dienų išpasninkavęs senukas, William Beidleman, 96 metų amžiaus. Numirus vienam jo artimų giminių jis nieko nebevalgės ir nuolatos jo gailėjesis. Bet, kaip sakoma, ašaromis negyvensi. Taigi ir jis besigaledamas savo giminię ir delei to nieko nevalgydamas, turėjo persiskirti su šiuo pasaulyiu, kur visi valgo, ir keliauti ten, kur niekas nevalgo.

MOTERISKĖS ORE.

Garden City, N. Y. Rugsėjo 3 dieną p-lė Ruth Law, aeronautė,

su savo biplanu, kuriamė be jos buvo dar dvi moteriški, — poni Sinclair ir p-lė Pearl McGrath, — iškilo į orą 800 pėdų augštumo. Jinai su savo orlaivių skraidė po orą apie 10 minutę.

MANCHESTERIO GAISRAS PADARĘ APIE 1,250,00 DOL. NUOSTOLIO.

Manchester, Conn. Rugsėjo 3 d. naktį dideliamė Ship Canal kompanijos sądelyje, kuris stovėjo ant Irwell upės pakraščio, iškilo gaisras ir sunaikino 3,000 pundų bovelnos ir 2,000 dėžių kitos medžiagos. To gaisro liepsnos kilusios į orą ligei tukstančio pėdų augštumos, ir sako, kad tai buvę didžiausias to miesto gaisras. Bet ir jo padaryta ne mažiau nuostoliai — 1,250,000 dolarių.

SUAREŠTUOTAS FATALINIO TRAUKNIO MAŠINISTAS.

New Haven, Conn. Rugsėjo 4 d. po ilgų tardymų ir klausinėjimų, kurie buvo daromi delei atstikūs ant New Haven geležinkelio nelaimės, New Haven pavieto viršininkas paliepę areštuoti Augustą B. Millerį, White Mountain ekspresinio traukinio mašinistą, ir Charles Henry Murray, Bar Harbor traukinio vėluvininką. Juodu yra laikomi po 5,000 dol. paranka. Milleris tuo tarpu jau paleistas. Jisai pasikvietės pasave Geležinkelio Mašinistų ir Peckurių Brolijos sekretorių ir iždininką, F. B. Gates, ir prie jo, kaip paranką, užstatės savo namus.

JIEŠKO KALINIO.

Ossining, N. Y. Pereita savaitė, rugs. 3 d. Sing Sing kalėjime pražuvę vienas kalinys, John Kilbride, kuris tapo pasodintas vienam amžiui kalėjiman. Jis nuteisėlių, 1906 metais Kings pavyte už žmogžudystę.

Kalėjimo valdžia su tulų kalinių pagalba subruzdo jo ieškoti po visus to kalėjimo kampus ir kampelius, nes, mat, tikrai nežino: ar jisai pabėgo ar pačiamė kalėjime tulam laikui pasislėpę ir tik laukia tinkamos progos. Saragai tūkra, kad jis turi buti kurnoras pasislėpęs. Diena buvus giedra ir jis nebėtų drisęs išpirę kalėjimo murą apie 4-tą valandą po pietų, sako kalėjimo sargai. Tarp kalinių, kurie dirbo kartu su juo, taipgi nebuvę jokio įtarimo judėjimo.

LABA MAŽA DALIS KELIAUNA IS MEKSIKOS.

Ateinančios iš Meksikos žinios skelbia, kad labai maža amerikiečių dalis keliauja į Meksikos i Suvienytas Valstijas. Ir jei amerikiečiai pasiryžtų keliauti didesniais buriai iš Meksikos, tai visgi ne delto, kad prez. Wilsonas to giedžia, bet — kad meksikiečiai pradės amerikiečius boikotuoti. Jau ir dabar tulose vietose ašikai pasirodės amerikiečių neapkentimas. Net anglai ir francuzai pradėdų pajuokti ir erzinti amerikiečius; jie smarkiai kritikuoją prez. Wilsoną ir jo kabineto veikimą.

REIKALAUJA 10,00 DOL.

El Paso, Texas. Žinomo meksikiečio, Maximo Castillos, plėšikų gauja pasigavusi A. W. McCormick, „Palomas“ žemės ir Galvijų kompanijos superintendantą ir reikalauna 10,000 dolarių, kai po išpirkimo pinigų. Tai jau antra syki p-lė Ruth Law, aeronautė, tokim padėjimam. Pirmajį sykių už jį užmokėjo išpirkimo pinigų 5,000 dol. Žinoma, viskas brangsta, tai ir jie savo „darbą“ apie vieną dviguba čienia. Išpirkimo pinigai jau nusiūsti į Hachita ir bus perduoti Castillo „karei-

viams“, kurie suėmė McCormicką.

NUSIZUDĘ PULKININKAS TATE.

Asheville, N. C. Rugsėjo 3 dieną čia nusižudė pulk. Sam Tate, žinomas geležinkelijų sumanytojas ir teisėjas, kuris triš metai atgal atkeliau į N. Yorko ir čia, apsigyveno. Jis savo saužudystę vieną sau ramiai susigalvojęs ir išpildęs, kuomet jau viskas buvo tinkamai sutvarkyta bei padaryta, ką turėjo padaryti. Parašės ir išsiuntinėjė daugelį laiškų, nutrodės kas turi paminti jo reikalą vedimą ir sudėjės į dėžes savo drapanas. Apie pietus nuėjės į maudinyje ir pasakės vaikiščiu, kad po pusvalandžio pas jį ateiti. Vaikišis atėjės prisakytu laiku, bet negalėjės pas savo pona įėti — durys buvo užrakinotos. Kada duris tapo išlaužtos ir varu pas jį išveržta, tuomet jis jau buvo atsakės.

GERA VIETA PINIGAMS LAIKYTI.

Washington, D. C. Rugsėjo 5 dieną laikraščiuose išspaudinta šitokia įdomi žinutė. Tula poni Lilian Thomas išiuvė 1,000 dol. popierinių pinigų į savo andaroko rumbą ir pakabino jį savo kambarje. Nežinia, ar tarpai, kad tas senas androkas tiek vertas, kiek jame buvo pinigų, bet jis į andaroką patogė. Pinigu dar nesurado.

PRAŽUVQ BANKO VICE-PREZIDENTAS IR 130,000 DOL.

Washington, D. C. Apie pereitos savaitės pabaiga sužinota, kad Fort Wortho, Texas valstijos nacionaliniame banke stinga 130,000 dol. pinigu. Bejieškant pinigų pasirodė, kad į dangiai ko truksta — tai p. M. L. Woods, to banko vice-prezidento. Dabar tai aišku, kad tie pinigai išsilažiavo sykiu su vice-prezidentu. Ar sužinėjė iš kelionės visi sveiki, sunku pasakyti. Bet greičiau, kad ne visi tesugriū.

PALIUOSAVO.

Pottsville, Pa. Rugsėjo 5 d. po ilgų tardymo, kuris tėsesi per višą užpereitą ir dalį pereitos savaitės, išteisino ir paleido Bertha Hummel, kurią kaltino už tėvo nužymą.

Iš Lietuvos.

niekur neišvažiuosis iš Vilniaus. Bulota atsisakė pasirašyti, sakydamas, kad ji traukia už garbės ižeidimą, todel teismas dar visaip galis pasibaigti. Pasirašiui gresia 6 mėn. kalėjimo.

Alsėdžiai, Telšių pav. Šiame miestelyje nei karto da nebuvu buvę lietuvių vakaras. G. Vaičkus liepos 28 d. surengė vakarą. Kaip tik po pamaldų pradėjo vaidinti Genovaitę. Pabaigus reikėjo imti naujus bilietus, tuomet vaidine „Be ūlū“ ir „Tarnas į painiojo“. Žmonių buvo pilniaus kluonas. Delei vėstos stokos prieš galą nebepardavėjė nei bilietų. Per antraktus Žem. Kalvarijos jaunimas, sodiečiai, be vėdėjo padainavo keletą tautiškų dainų. Po lošimo buvo šokiai ir žaislai, kurie gana gyvai praėjo. Žaislai užėmė pirmiausią vietą. Uredinkas užsišoko žaislus su dainomis sulaikyti, bet Vaičkus pasakė uryadnikui nesikišti kur nereikia ir pasakė jaunimui „žaiskit kas žaidžiamą, aš už viską atsakau, nes čia paprasti liaudies žaislai“. Toks nepaprastas atsirado jaunime gyvumas, visi iš višų kampų subėgo žaisti į ratą. Ačiū G. Vaičkui už surengimą toje užmirštoje vietoje vakarėlio, ačiū ir tai dangybei ukininkų ir jaunimui už tokį prieklumą;

Adomas iš Rojaus.

Panėvėžyje yra „gydytojas“, kuris gydo „magnetizmą“. Jis giriasi, kad jam Dievas tokią galybę daves, tai žmonės prie jo puola, kaip bitės prie vilio. Yra tai tikras apgavikas ir šarlatanas.

Žemės Smelis.

Užmiges „paskenduolis“. Vieinas žmogutis nuvežęs Birštonan (Trakų pav.) alaus grižo gerokai išgėrė Nemuno paupių namo. Bevažiuodamas ipuolė upėn ir pradėjo šauktis pagalbos. Bet vanduo toje vietoje buvo negilus, jis išlipo ant kranto, palindo po kriaušės į ten, kol žmonės subėgo, užmigo. Taip girtas budamas pramiegojo 6 valandas, o žmonės į tuotarp jieškojo, tinklais ganė, susirinkę giminės verkė, aimavo, rankas laužė. Visi buvo tūkri, kad jis nuskendo, nes rado jį arkli ir vežimą.

Išsimiegos tas žmogutis išsinėdo iš-po kriaušės (grūšės) ir pasirodė žmonėms. Giminės tuojuas ašaras nušluostė, o žmonėms kiek buvo juokol. Ir vis tai del g

prižiurim uki, sėjam dobilu ir var-
tojam pirkinių trašu'.

Teko buti ir bažnyčioje. Pamal-
dos atsibuna lenkiškai. Kunigas
cia lietuvis. Dar iš intelligentu
yra daktaras ir aptiekarius, abu
lietuviu. Yra čia uki ratelis ir
taupomai skolinamoji kasa, ku-
rioms gerai sekasi. Jau ir čia
skaito lietuvių laikraščius. Parei-
na „L. U.”, „L. Ž.”, „Aušra” ir
„Šaltinis”. **Pr. Banga.**

Vilija gavo aukso medalį.
Birželio 29 ir 30 d. šiu metu Uki-
mergėje, Kauno gub., buvo uki
paroda, kurioje dalyvavo ir „Vi-
lijos” bendrovė; ji buvo išstačiusi
nuosavaus fabrikų dirbiniai. „Vi-
lijos” dirbiniai liko pripažinti la-
bai gerais ir apdovanoti aukso
medaliu.

Taigi „Vilija”, trumpu laiku
gavo už savo dirbinius jau penktą
medali, kas rodo, jog jos dir-
biniai tikrai geri.

Ramygala, Panevėžio pav. Ne-
didelis miestelis, yra dvi liudies
mokykli, bet nei vienoj jų lietu-
vių kalbos nemokoma. Siemet Ra-
mygalos valsčius sueiga, ačiu
viršačio p. Sabulo ir kun. Lumio
rupestingumui, nutarė prašyti
valdžios atidengti šiamie miestelyje
4 klasį miesto mokyklą. Pra-
šymas paduotas. Valsčius sutin-
ka mokyklos namams pastatyti
sudėt 3,000 rub., ir dar kasmet
duosias po 500 rub. remontui. Jei-
gū valdžia pritars šiam prašymui,
tai Ramygalos valstiečiai susi-
lauks mokyklos name; nebrei-
kės danginties Panevėžyn, Kėdai-
nius, ar kitur. Puikus sumany-
mas! Sektinas pavyzdys.

Br. M-čius.

Abeliai, Ezerenų pav. Nesenai
man teko atsilankyt i vėlesnį žem-
utinėj mergaičių uki mokykloj.
Iš mokinii darbų matyti, kad jos
mokinamos gaminti pačių reika-
lingiausią naminį smulkiosios
pramonės išdirbiniai, taip pat gy-
vulius apžiūrēti, sodininkystės,
bitininkystės. Be praktikos dar-
bu praeinama ir teorija rusų kal-
ba. Mokyklo kursas tveria tre-
jus metus. Baigusios gauna žem-
utinės mokyklos lindijimus.
Mokyklon priimamos baigusios
pradines mokyklas. Dabar moki-
nių yra suvirš 60. **Vienėžis.**

(„Liet. Ukin.”)

Sausį 1914 metų Vilniuje bus
suvažiavimas dvarininkų ir pramo-
nininkų, 6 Lietuvos ir Baltgudži-
jos gub. aptartu vietinio eksportu
(išvėzimo produktų) klausimais.
Suvažiavimas ypač nori iš-
siaiskinti eksporto padėjimą, ka-
dangi žada perkeisti prekybos su-
tarį Vokietijos su Rusija. Skai-
tyti referatū pasižadėjo šios ypa-
tos:

- 1) A. Bulota — „Pasportų sis-
tema ir prekyba”.
- 2) J. Lestovskis — „Miškas pri-
rengtas ir neprirengetas”.
- 3) J. Kalecki — „Eksportas pri-
rengtojo miško ir įvežimo tar-
fai”.
- 4) A. Bogdanovič — „Ekspor-
tas miško vandeniu”.

Kuro brangumas. Nemuno uoste
ties Kaunu stovi iki 30 laivų su
kuru, visi krantai upės apkrauti
malkomis. Bėt kuro kainos gana
didelės — 30—38 rub. sieksnis.

Pušalotas, Pan. pav. Vietinės
darbininkų algos tokios: bernui
metams apie 100 rub., mergai —
50, pusberniui — 50, pusmergei —
30, piemeniui — 20; padieniui per
rugiajaputę iki 1 rub., padienei —
40 kap. dienai, kitu laiku pigiau.
Darbininkų stanga, o ukininkai
dejuoja, kad ir tie brangūs. Dar-

bai užsitiesia. Išėjusių svetur kai-
kur baigia siekti 50 asmenų iš so-
džiaus. Vietinių pašaliniai uždar-
bių nėra.

Va.

Nauja žydų draugija. Užregis-
truota nauja žydų draugija var-
du: „Labdaringoji Vilniaus kai-
liadribų žydų draugija”. Drau-
gija rupjis savo narių žydų, Vil-
niaus gyventojų, buvio gerinimui
iš tuo tikslu: 1) duos savo na-
riams paskolų be nuošimčių; 2)
padiės jiems susijieškoti darbo;
3) mirusuju narių šeimynoms
duos paskolon ir negražinamų pa-
šalpų ir 4) rupjis priglausti savo
senus ir negalinčius dirbtis narius.

Sėda, Kauno gub. Liepos 21 d.
g. Vaičkaus trupa vaidino „Geno-
vaite”, „Tarnas in painiojo”.
Vaičkaus norėjo pastatyti „Švar-
kas ir milinė”, bet klebonas su-
tuo nesutiko: jis geidė „Ganovai-
tės”. Vaičkui reikėjo nusileisti,
nes vaidinti turėjo klebono darži-
nėje. Per pamoksą klebonas pri-
sakė eiti vakaran. Kai kurie la-
bai nustebė tai išgirdė, nes tas
pats kungas Kalvarijoje iškeikė
vakara. Daug kas nėjo vakaran
del tokios keistos politikos. „Ne-
jaugiai mes privalome eiti ten, kur
klebonas liepia, nejaugiai mes savo
protu negalime aptarti, kur eiti,
o kur ne” — sakė jie.

J. Vanagas.

Birštonas, Viln. gub. Žiemą Bir-
stone tik vėjai gaudosi, bet užtat
vasara labai gražu. I Birštoną,
tada suvažiuoja dangybės smul-
kiosios, vidutinės ir stambiosios
buržuazijos. Didžiuma jų atva-
žiuoja, kaip i kurortą, gydytis, o
kiti susirgė tik ta liga, kad vasara
butina praleisti Birštone. Tiesa,
nesunku susirgti tąja liga, turint
pinigų. Vieta čia gana graži, ant
Nemuno kranto, miškais apsupta,
mineraliniai vandens maudysties,
luotai Nemuno paplaukioti, o nuo
gegužės 20 d. parvažiuoja karei-
vių muzika, kuri kasdien ligonius
linksmina. Vakarais, buva kon-
certai, spektakliai ir tt., tik, ži-
noma, ne lietuviški.

Tikimės, kad ateityje Birštonas
bus dar puikesnis. Kito pusej
Nemuno, Suvalkų gubernijoje,
yra valdžios žemės sklypukai, kur-
iuos siemėt žada ilgam laikui iš-
nuomoti.

Geista, kad kas lietuvių iš-
nuomotu nors sklypuką ir i Bir-
štoną ši-ta lietuviško inėst. Tai
butu paranku kokiam daktarui
ar kitam kokiam pasituriančiam
žmogui.

Išnuomuti diena paskirta 27
rugsėjo (n. st.) Prienų magistra-
te.

Vienas N.

Perkuno-dievaičio aukuras. 10
varstų nuo Nemunėlio-Radviliškio
(Pan. pav.) yra lietuviatės Bal-
čiūnaitės dvarelis. Dvaro kieme
yra du ažuolai. Vienas jų turi 17
aršinų pločio, kitas ir arti tiek,
tik viena pusė visai išpuvus. A-
žuolių vidury linosai gali tilpti 10
žmonių. Sako, kad tuodu ažuolu
turi suvirš 800 metų ir paso-
dinti ant kareivių kapų. Seneliai
pasakoja, kad čia lietuvių žiloj
senovę garbinę dievaitę-Perkūnai.
Dvarelį apsupa dvi upi: Nemunė-
lis ir Susein. Ir taisai dvarelis va-
dinamas Suseiniškiai. Ar negalima
iš tų vardų spręsti, kad čia lietu-
vių suseidavo? Buves dar ir tre-
čias ažuolas, bet jau visai supuvo.

Vienužis.

(„Liet. Žin.”)

Višakio-Ruda, Marijampolės
apskr., Suv. gub. Višakio-Rudos
bažnytkiemis yra tarp didelių gi-
rių, kurios pasiekia beveik Kauna,
Zapiškį ir kit. Bėga du upėlių:
Višakis ir Judra. Tat V.-Rudoje

ir apielinkėse puikios vietas. Dau-
gybė ponų atvažiuoja iš miestu-
varasai pasilsčiai ir pagyventi va-
sarnamiuose, kurių nemaža yra
miškuose, netoli Kazlų Rudos ge-
ležinkelio stoties.

V.-Rudos bažnytkiemis kasmet
vis kila, matytis vis daugiau nauju
namų statant. Yra čia pradedamo-
ji mokykla, nemaža svaigina-
mųjų gėrimų istaigų, krautuvų;
paminėtina bažnytiniai rubų krau-
tuvė p-lės Kl. Paltanavičaitės, ku-
rios darbu negali atisidžiaugti
apielinkės klebonai; yra medinė
bažnyčia. Per mišias mišparus
pagieda puikiai išlavintas chor-
as, kurs padainuoja per vakarė-
lius ir tautinių dainų.

Miškinis-Girius.

Kandidatai dovanoms gauti.
Romanovų jubilėjui paminėti
ukio departamento kiekvienai gu-
bernijai paskyrė po 1,000 rub.
pavyzdingiems ukininkams pada-
lanti. Parūniki kandidatu toms
dovanoms iš Vilniaus gubernijos
departamentas pavedės Vilniaus
ukio draugijai. Tuos kandidatus
draugija jau pasirinko, jų esą iš-
viso šeši. Pasak „K. L.”, tai esą
ukininkai:

Vilniaus apskr.

- 1) Matukų sodžiaus Pranas Grybauskas, turi 9 dešimt. lauko.
- 2) Kienos sodž. Jonas Malinauskas, 3 dešimt.

Ašmenos apskr.

- 3) Mažųjų Santakų sodž. Mat. Jermosius, 10 dešimt.
- 4) Mickeliškių vienas. Juozas Mackelevičius, 33 dešimt.
- 5) Baniukų sodž. Liudas Klima-
šauskas, 6 dešimt.
- 6) Baniukų sodžiaus Kazys Kasperas, 2½ dešimt.

Rankų darbų paroda. Kaune
nuo rugsėjo 7 lig 12 d. busianti
rankų darbų paroda, kurią taiso
Kanno Lietuvių Kat. Moterų Dr-
ja.

Laižuva, Šiaulių ap. **Vagystės**.
Laižuva vienas didesnių mie-
stelių Kuršo pasienyje, nuo kitu
miestelių nutolęs bent per 3 myli.
Teičiaus čia niekuomet nebuvę
jokių pilięčių rimties dabotojo, nei
urėdninko, nei sargybinių. Buvo
neramu, neturint, ko šaukties rei-
kale. Antai, naktiniams sargui po
miestelių švilpaujant, vagis išplė-
še B. Leibsono kromą. Iškraustė
audimų ant visų 600 rub. ir, susi-
dėjė į maišus, išdumė geležinkelio
sumušia ir tt., kad tik jis, pabug-
ęs, greičiau išvažiuot ir kad jie
vėl galėtų sugrižti į senas vėžias.
Nemaža už tai tenka ir klebonui
kun. Čagliui, kurį tap-pat visai
baugina.

Apšvietimas čia tarp žmonių la-
bai mažas, laikraščių beveik ne-
skaito, ir lig šiam laikui nebuvo
dar jokių lietuvių draugijos. Tik
dabar, liepos 28 d., vietiniams kle-
bonui Čagliui rupinties, buvo
isteigta draugija „Rytas” sky-
rius, kurio nariais užsiraše 58
žmonės. Per susirinkimą visi nu-
tarė, kad kuogrečiausiai reikia
atidaryti skaityklą, kurią kad ga-
lima butu lankytis bent 3 kartus
per savaitę. Skaityklon bus iš-
rašomi beveik visi lietuvių laikra-
ščiai. Kiek teko girdeti, labai pa-
geidaujama čia butų pradedamo-
ji mokykla, kurios steigimu nu-
tarta rupinties, kad ilgai nelau-
kus, turėtumėm kur savo vaikus
mokyti savo prigimtos kalbos,

kad nereikėt leisti vaikų prie
„polckų daraktorių”, kurie mo-
kydamai vien „polckos movos”,
nuodija jaunutę vaiko sielą visam
amžiui. Nutantėliams ir draugi-
jos isteigimas nepatiko, tatai
stengiasi visokiais budais žmonių
akyse bjaurinti tą draugiją.

K. T.

Gegužinės, Trakų apskr. Pra-
ėjusiu metu rudenį vėlesnį sargy-
binis pranešė Gegužinė klebonui
kun. J. Bučiniui, kad pas jį buvęs
žandaras daryti tyrinėjimo del
anomiuos laiško-donosant kūn.

J. Bučio. Tuo donosu kūn. Bu-
čio buvęs kaltinamas, kad verčia
stačiatikius katalikybę; laiškas
buvęs parašytas dvarininko B.
Bondrinskio ranka. Kun. Bučys
visai tai atkartojo statomosios

K. T.

Dauknaiškai, Kauno gub. Apie
mus labai serga kiaulės. Iš 100
susirgusių stimpia bent 80.

Palikimai. Rusijos konsulas Chi-
agoje atsiuntė Kauno gubernia-
toriui raštą, kuriuo turima gauti
Gegužinės bažnyčios komiteto su-
sirinkime. Sužinojęs apie tai
Bondrinskis pasijuto užgautas ir

padavė kūn. Bučių žaslių žemiečių
viršininko teisman už šmeižimą.
Šiu metu birželio 30 d. žemiečių
viršininkas nuteisė kleboną 4 die-
noms aresto. Kun. Bučys pada-
vė tuomet apeliaciją augščiau ir
liepos 19 d. taikos teisėjų suva-
žiavimas Trakuose **kun. J. Bučių**
išsteisino. Gynė advokatas M. Sle-
ževičius.

Naujieji Švenčionys, Viln. gub.

Musų miestelis yra gana didelis;
gyventojų yra i septynis tukstan-
čius. Čia eina du geležinkelio:
vienas vyriausybės, kitas privati-
nės draugijos. Gyventojai šio
miestelio mišrus: lietuvių, rusai,
žydai ir kelios šeimynos lenku.

Žmonai Alenai Jarienei, gyvenan-
čiai Ramaskų kaime, Žagarės v.,
Siaulių apskr.

Amerikos draudimo draugija
„Prudeneil” Chicagoje, kaip sa-
kosi girdėjės „S. Z. T.”, atsiunti-
si per Rusijos konsulatą 872 rub.
draudos pinigų tėvui mirusiojo

Amerikoje Tado Kuzmicko — Jo-
nuni Kuzmickui, gyvenančiam Žilė-
nų kaime, Žarėnų valsč. Telšių
apskrityje.

Rusijos konsulas Chicagoje

pranešė, kad 21 birželio traukinys
užmušė Rusijos pavaldinių Sra-
gauską, gim. Steponiškių dvare,

Kuršėnų val., Siaulių apskr. Ka-
dangi Sragausko miestyje esanti

kalta kumpanija, tai velionies in-
peditinai pareikalavo iš jos daugiau
10 tukst. rub. ir užvedė byla.

Rusijos konsulas Chicagoje pa-
kėlė byla apie atlyginimą inpedi-
niamis mirusiojo plieno liejykloje

Kazio Rugžėjo (jisai taipogi Ka-
rolis Tomas), gim. Švėkšniuose,

Reseinių apskr.

tosios palubos bei garlaivio stogo buvo patalpinta apie 600 darbininkų. Einant garlaiviu nuo prieplaukos, šita paluba nugriuvė, delei ko dikių nukentėjo 14 žmonių, iš kurių 8 liko sunkiai sužeisti.

DVASIŠKIŲ REZOLICIJA.

Ant nesenai atsibuvusio Odesoje tikybos mokytojų bei dvasiškių susivažiavimo liko išnešta sekanti rezoliucija: „Pradinis mokslas padaugina prasižengimus ir recidivistų ir sumažina prasikalėlių amžių“. Antyskupis Nazarij prisakė tą rezoliuciją tikru prasimui tam atspaustinti ir kaip galint daugiau išplatinti, kaipovaistą prieš išsiplėtojimą mokykloje bedievystęs. Susivažiavimas nutarė sutverti brolįjį delei platinimo mokykloje tikybinių jausmų ir delei sulaikymo svietiškuoj mokyklų mokinį nuo bedievystės.

ŠIKSNOSPARNIŲ PERVEZIMAS.

Kiek laiko atgal iš buvusių Gruzijos sostinės Mechet buvo pervežta į Batumą virš 2,000 šiksparnių, sugaudytų sename Mechetė maldnamyje. Batume tiems gyvunams gyventi pastatytais speciškais namas. Tikslas tų šiksparnių gabemimo — kova su taip vadinais malarijos uodais.

ORIGINALISKAS PRAŠYMAS.

Nesenai vienam Maskvos laikraštyje tilpo sekantis tulo Bilanto laiškas: „Aš noriu užvadoti vieną iš pasmerktyų mirties baus mei katarginį Butyrkų kalėjimą. Tegul mane suareštuojau ir tuo nubaudžiai mirtimi. Delei kokių priežasčių aš sumanau taip padaryti, plačiai parašau redaktoriui žurnalo „Žin dlia vsiech“, bet ant laisko jokio atsakymo dar negavau“.

APIE TOLIMUOSIUS RYTUS.

Peterburge pasklydo gandas, kad japonų valdžia pavedė Motono'ui, idant jis išgauntų Rusijos valdžios sutikimą ant išpildymo greitų laiku plano kaslink Mančurijos padalinimo.

Jei ta žinia teisinga, tai, be abejo, sulauktumė Tolimuose Rytuose svarbių historinių atsiskrimų.

MUŠTYNĖ VALSTIECIŲ SU KAZOKAI.

Kaip pranešama iš Caričino, ant salos Bobrovsk, priešais miestą, nesenai buvo iškilię susirėmimas Ježovkos kaimo valstiecių su gauja kazokų. Mat, valstiečiai ir kazokai šią salą skaito savo nuosavybe. Pribuvant salos valstiečiai šieno pjautų, tuoju užgriuvio ir kazokai. Prasidėjo kruvinas mušys, kuriame liko pavojingai sužeista keletas žmonių. Greit susirėmimo vieton pribuvu valdžios atstovai.

ZYDAI IR AUGŠTOSIOS MOKYKLOS.

Pastojimas žydų i augštasių mokyklas šįmet taip suvaržytas, kad tik mažiausia dalelė gali papulti i to apšvietos įstaigas. Ypač tas aiškiai apsireiškia Kijeve — universitetan paduota (žydu) 200 prašymų, o priimta tik 30, politechnikon žydų prašymai visai nepriimami. Ne mažesni žydų varžymą galima patemtyti Odesoje, Rygoje, Peterburge ir tt.

ILIODORAS ANT ATVIRUOČIŲ.

„V. L.“ skaitytojai, be abejonių, atsimena apie plačiai pragarsėjusį buvusį Caričino vienuoli Iliodorą. Nesenai tulas fotografias apsilankė pas Iliodorą jo namuose ir nufotografavo jį išvairo-

se pozose. Po štaiši paveikslieliais buvęs vienuolis padėjo „šventus“ prieras-autografus, ir fotografas tuo išleido atvirutes. Ant vienos atvirutes Iliodoras gano avis; apačioje stovi prieras: „Galingas, Nepasiekiamas Dieve! Gamtoje aš matau Tavo šventus istatus“. Ant kitos Iliodoras patalpintas tarp šienpjuvių; apačioj prieras: „Palaiminti ramūs, nuskraustieji vargsai“, — jie butinai aplaikys žemę“. Ant trečios Iliodoras dirba ant lauko, o prieras šitaip skamba: „Palaiminti tie, kurie moka ir gali gerėties matomo pasaulio gražumais“. Ant ketvirtos atvirutes jis kalba su žmonių minia; apačioje prieras: „Dieviška Dvasia manęs išaudotojai ir tam-sybiu tarnai“. Išviso vaizdeliu išleista dešimtis.

Korespondencijos.

BROOKLYN, N. Y.

Vieša paskaita apie socialių klausimą. Jau 35 „V. L.“ numerijoje buvo paminėta apie atsibuvusių rugpjūčio 26 d. Tautiškame Name viešą paskaitą „Apie socialių klausimą. Ižanga ant paskaitos buvo dovanai. Ta paskaita-prakalbė laikė kun. d-ras Jurgis Matulevičius, Friburgo (Šveicarijoje) universiteto profesorius (pirmiai jis buvo Peterburgo dviasiškos akademijos profesorium). Taigi čia apie tą prakalbę norimu kiek plačiau pakalbėti.

Paskaitos pradžia buvo pagarsinta 8 val., o jau 7½ val. buvo pilnutele svetainė žmonių, taip, kad daugelis paskui delei stokos vietas buvo priversti grižti atgal. Tai stebėtinės dalykas, kad publikai susirinko dar pirm laiko ir taip skaitlingai. Vienok prisiėjo dikkiai laukti, nes paskaita prasidėjo apie 8½ val. Net nekurie, nesulankę paskaitos, apleido salę. Vakaras buvo gan šiltas, ir todel salėje buvo trošku ir šilta.

Galop pratarus keletą žodžių i skaitlingai susirinkusiai publicai, ventinis klebonas, kun. V. Varnagiris, perstatę gerbiamą prelegentą, kun. d-rą Jurgi Matulevičiū.

Iš pirmųjų prelegento frazių galima buvo matyti, kad tą prelekejają-prakalbę atlieka plačios erudicijos žmogus, kuris, priegiam, turi oratoriškus gabumus ir tinka kai gali prisitaikinti prie klausytojų išsilavinimo laipsnio ir prie jų psichologijos. Viena po kitai plaukia aiškios, pilnos išsistikėjimo, argumentacijos ir logikumo frazės. Viskas paremiamas faktiškais priparodymais ir vienims suprantamais pavyzdžiais. Tai, išties, matai, kad gabus profesorius skaito savo mokiniam lekciją, nors tų mokiniai studentų rolo štame atvejyje lošę paprasta minia.

Pirmiausiai prelegentas paaškino — ką reikia suprasti po „socialių klausimų“ arba — ką tai yra „socialis klausimas“. Pasukui jis kiek plačiau nupiešė kokių visuomenės apsireiškimai sudaro sociali klausimą. Čia jis pažymėjo kokie jujų lošia svarbiausiai rolo visame žmonijos gyvenime ir kokie mažesni turi svarbu. Prelegentas trumpai nurodė ir apie svarbą politiškų klausimų ir koki jie turi sąryši su ekonomijos klausimais. Apart to, jis, nors labai trumpai, nurodinėjo, kokie žmonijos gyvenimo apsireiškimai

ir atskiru žmonių teorijos struktu rūsvelninimą bei išrišimą socialio klausimo o kokie stumia pirmyn, geryn. Čia gerbiamas prelegentas, kiek plačiau, sustoji ant svarbiausio šių dienų klausimų — darbininkų ir moterų. Galop, jis nurodinėjo, kokiais keliais privalo eiti visuomenė bei jos vadai, idant tinkamiai ir lengviau butų rišamas socialis klausimas.

Žinoma, gerb. prelegentas delei trumpo laiko davė tik keletą ruožų ir socialio šių dienų klausimų, nes nuodugniam išgvildeniui socialio klausimo reikia pašvesti ne 2—3 val., ne vakarą, bet daug-daug vakarą. Pavyzdin, prelegentas neužsiminė apie dieną. Dievas išrinko mane skleisti Teisybę, kuria yra iškraipė ir paniekinė jieškantieji garbės ir turktų išaudotojai ir tam-sybiu tarnai“. Išviso vaizdeliu išleista dešimtis.

Bet, abelnai imant, ta lekcija-prakalba buvo labai nuosekliai, kiekvienam aiški ir lengvai suprantama; ji, be abejo, suteikė klausytojams didžiausią naudą. Geistina but, kad panašios paskaitos atsibutų kiek galint taniai, tada lietuvių geriau galėtų orientuoties šių dienų klausimuo-se.

Pasibaigus paskaitai, prasidėjo diskusijos. Prelegentas pranešė, kad sunil Europoj viespatajančio budo kiekvienas, kam kas-nors neiššuk, turi paduoti klausimą bei klausimus ant raštelio. Išspradžiu nekurie buvo tam priešingi, bet paskui pradėjo nešti raštelius.

Reikia pridurti, kad beveik visi paduotieji klausimai buvo tik savo rūšies priekaištai, nėko bendro neturi su socialiu klausimu. Tokiai savo klausimais diskutantai parodė savo naivumą ir persiurau nuovoką apie socialių klausimą.

Pavyzdin buvo užduoti šitokie klausimai: 1) kokis skirtumas tarp socialistų ir šventakuprių; 2) už kokią partiją geriau paduoti savo balsus; 3) kodel popiežius laimina kariuomenes bei karvedžius ir priima dovanas nuo Turkijos sultano ir tt. Buvo užklausta net apie tėvo Kazimiero (kapucino) pamokslus... Apart to buvo padaryta prelegentui keletas stačiai nemandyti patemimų ir užmetimų. Panašiai savo užklausimais ir pasielgimais diskusantai parodė savo nesubrendimą...

Šačių Žemaitis.

NEWARK, N. J.
Rugpjūčio 19 d. Iš iniciatiros draugijos „Žiburėlio“ susitvėrē Newarke Draugijų Komitetas priemimui gerb. svečių iš Lietuvos, butent: d-ro J. Basanavičiaus ir advokato bei atstovo Rūsijos Dumos, M. Yčo. Minėtas Komitetas susideda iš atstovų nuo visų Newarko ir apie linkes draugijų ir kuopų. Laike susirinkimo išrinkta pirmininku J. Brazauskas, sekret. A. Radzevičius. Buvo tartasi kaslink priėmimo svečių ir rinkimo aukų Liet. M. D. Namams. Kadangi visos draugijos nespėjo prisirengti ar nežinojo apie minėtą susirinkimą ir neprisiuntė atstovų, tai likosi apdirbtas programos ir bus paduotas galutinai apsvarstyti ir užtvirtinti sekaničiam susirinkimui, kuris atsižubėtų rūsvelninimą bei išrišimą socialio klausimo teorijos struktūrą.

Gr. patartina kad vietoj dergti laisvamanus ir kalbēti apie dr. Šliupo bučius su kunigais, butų daug geriaus paaiškinti susirinkimui išrinkta pirmininku J. Brazauskas, sekret. A. Radzevičius. Buvo tartasi kaslink priėmimo svečių ir rinkimo aukų Liet. M. D. Namams. Kadangi visos draugijos nespėjo prisirengti ar nežinojo apie minėtą susirinkimą ir neprisiuntė atstovų, tai likosi apdirbtas programos ir bus paduotas galutinai apsvarstyti ir užtvirtinti sekaničiam susirinkimui, kuris atsižubėtų rūsvelninimą bei išrišimą socialio klausimo teorijos struktūrą.

vo atstovus minėtan susirinkiman, o taipgi ir savo aukomis prisidės kuogausiausiai. **Sekretorius.**

PITTSTON, PA.

Čionyščiai lietuvių kruta, ypač dabar, t. y. atėjus miesto rimkimams. Du lietuvių yra paėmę kandidatūrą į miesto valdvietais; vienas, taip sakant, „runina“ ant majoro. Kiek nuklausiau, tai, rolos, du lietuvių kandidatu turėna gana drutą paramą ne tik nuo lietuvių (išskyrus socialistus, nes štie geriaus balsuotu už žydą bytik socialistą), bet taipgi nuo italių ir lenkų. Patartina lietuviams remti savo vinentaučius. Juk ir lietuvių yra jau gerokai prasivalvinusi žmonių, kurie gali užimti išvairias valdyties.

Rugpjūčio 31 d. čia atsibuvo p. Grigaičio prakalbos. Patemės ant apgariniimo, jog kalbės „ižymus“ kalbėtojas, nuduliniai pažiūrėti... Kadangi susirinkimo vedėjas perstatė p. Grigaitį, kaip „labiausiai“ mokyta žmogų ir „dižiausiai“ socializmo žinovą — na, tai ausis pastatės klausiau, kaučiai čia tas „didvyris“ pasakys apie socializmą. Klausau, klausau, ugi, žmogau, apie socializmą nė „žoduko“. Visoj prakalboj šiuravo laisvamanus — tai viskas. Matoma, p. Grigaitis labai atvažiavęs į jo apielinkes, aplaisto jas savo tulžies skistimui.

P-nas Grigaitis, teisybę sakant, visai nėra geresnis kalbėtojas už kitus „garsius“ kalbėtojus. Jisai, kaip ir kiti, atkalba „graudžiuosis verksmus“, butent: „mes parvergti, mes išnaudoti, mes kovimose...“ Gr. turėtų atminti, jog šiokai „litanija“ darbininkų ne išgelbės. Darbininkai, kurie dirba anglakalbėse ir fabrikuose, daugiau vargsta ir geriau suprantama apie vargą, negu p. Grigaitis, kuris tokiai darbų nedirba. Todel darbininkams „graudus verksmai“ nereikalingi; jiems reikalingi nurodymai — nurodymai, kaip iš to vargo pasiliuosuti. Jiems reikalinga suprasti socializmo mokslos. Bet gaila, kad p. Gr. apie socializmą nei žodelio ne išstenėjo. Turbut ne taip yra, kaip „pagyrų barščiai“ p. Gr. laikraščiuose išstato, buk tai „dižiausias socializmo žinovas“. Ale, kur čia bus, — juk „pagyro puodas niekad netaukuotas“.

Po prakalbų buvo užklausimai, bet „garsius“ kalbėtojas nieko i klausimus neatšakė, tik, pagal savo „didvyrišką mandagumą“ išniekino klausėja. Vietiniams ciliastams (nesakau visiem, nes ypač socialistų) gan rimtū žmonių tas labai patiko ir jie dabar sako: „Tokiam draugas Grigaitis dar daugiau turėjo vėjo duoti, nes, girdi, kaip galima išdiristi statyti klausimus ir kritikuoti taip „lai-bai mokyta žmogu...“ Ką Gr. sako, viskas yra „šventa“ teisybė, todel visi turi buti „quiet“!

Gr. patartina kad vietoj dergti laisvamanus ir kalbēti apie dr. Šliupo bučius su kunigais, butų daug geriaus paaiškinti susirinkimui išrinkta pirmininku J. Brazauskas, sekret. A. Radzevičius. Buvo tartasi kaslink priėmimo svečių ir rinkimo aukų Liet. M. D. Namams. Kadangi visos draugijos nespėjo prisirengti ar nežinojo apie minėtą susirinkimą ir neprisiuntė atstovų, tai likosi apdirbtas programos ir bus paduotas galutinai apsvarstyti ir užtvirtinti sekaničiam susirinkimui, kuris atsižubėtų rūsvelninimą bei išrišimą socialio klausimo teorijos struktūrą.

Kiek galima buvo matyti iš pasikalbėjimų ir abelno susirinkimų upo, visi trokšta, idant tie Lietuvos pasiuntiniai, d-ras J. Basanavičius ir adv. M. Yčas, but priimti kuonogeriausiai ir idant jiedviem pasisektų surinkti Tautos Namams Vilniuje kuodaugiausiai auks.

Cia liko išdirbtas sekantis svečių maršruto planas Massachusettso valstijoje ir apielinkė.

DONORA, PA.

Pastaruoju laiku tarp Donoros lietuvių parapijonų pradėjo viešapatauti savo rūšies betvarkė. Ypač toji betvarkė užkenkia vietinių Šv. Juozapo bažnyčiai, nes susimažino ieigos, — tai viena, o

antra — tarpe pačių parapijonų eina smarkus ginčai už vietinių vargonininką.

Pažiūrėkime, kame to visko

priežastis. Praeitą pavasarį do-

noriečiai neteko vargonininko.

Todel kun. Misius pajieškojo

vargonininką per laikraščius. Na-

ri atsišaukė net iš Chicago koki

tais „Onuprēlis“, pasigirdamas

mokas gerai vargonininkauti.

Atvažiavus „Onuprēliui“ Dono-

ron, vieną vakarą susirinko gie-

doriai ir giedorkos, kad „Onuprē-

lis“ pamokintų giedoti. Bet pa-

sirodė, kad giedoriai daugiau su-

pranta už vadą, kas musų „Onuprē-

liui“, žinoma, nepatiko. Giedo-

riai, matydami, kad jų vadovas

menkai gali ir kad su jais apsei-

<p

J. ŠEINIUS.

KUPRELIS

Aypsaka.

Jos purpterėjo, paskraidžiojo ore, paskum eilėmis nūtupė ant medžių šakelių ir ēmē čiulbėti-giedoti plonučiais, skambais balseliais. Kaskartą smagiau ir svaigulingiau giedojo. Pradėjo, tarytum, snigt. Ore, yt kokios rojaus museles, skraidžiojo, pažemiu laikijo snoiego žvaigždytės. Tankiau ir tankiau jos leidos iš augštyni. O saulė vis šviet; lyg pro sidabrinį ruką, žaidė medžių šakose, paviršium kalno. Tai žalia viskas rodos, tai rausva, tai melsva. Tai miškas išnyksta iš akių, paukštelių giesmės neigdėti, tai viskas lyg iš kur ataplaukia ir vėl paukštelių čiulba ir vėl gėlėlės kvepia.

— Mudu gyvensiva taip ilgai-ilgai... Niekados nemirsiva... Gražu vis mum bus, malonu visur, — skambėjo jos šneka, tardama tam čiulbėsiu.

Staigu žydė miškas sutirpo-prapuolė. Išnyko paukštelių su giesmėmis, aptemo ir saulė, dingo sniegas.

Palikau vienas. Aplinkui juodi, dangų siekią kalnai. Viršunės jų aštrios; kaip ylos, smailios. Aš lac duobėj kokoje. Ir virsute nieko nesimato, vien žaibuoja debesis niukso. Perkunas jį skalandoja-krauto, — kalnai net užia-gaudžia.

Štai sužaibavo kryžiumi ir tiesiai į mane trenkė. Rodėsi ir visam pasauliui galas...

Nubudau. Išsigandės atsisėdau lovoje. Atsipeikėti negalėjau.

— Gal užmušė ir mane?! Gal aš jau negyvas?! — galvojau graibydamas aplink save.

Nudžiugau persitikrinęs, jog tai vien sapno buta.

— Gal jis ką blogo reiškia? — dingtėrejo galvon. — Gal pranašingas?

— Ar tai aš sapnui tikėsiu! — atsiliepau į tą mintį.

Vienok jis visą ryta mane vargino. Akyse, lae šmékla stovėjo.

XV.

— Bet, žinai, laikas intikino mane, kad sapnui ne vien galima, bet ir reikia tikėt, — atskireipé Kuprelis į mane, matyt, norėdamas daugiau apie tat pašnekėti.

— Tai Tamsta dabar jau jam tiki? — klausiau netikėdamas, kad sapnai jam buuti indomu.

— O gal tu ne?

— Žinoma, kad ne!

— Tiki ir tu, tik sarmatičies prisipažinti. Tiki taip-pat kiekvienas. Juk yra tokie sapnai, kurie musų oménin taip išsirėžia, kad mes jų negalime per keletą dienų užmiršti; kitą koki net keletą metų mename, ir pagaliaus visą savo gyvenimą, ir jie mums tiesiog sakytė sako, kad taip ir taip bus, ar gali da buti, jeigu mes nenustosime panašiai, kaip pirma darė, elgesi. Bet mes paprastai tokiai mintį užslopiname ir visai jos parodymu nebojame. Daug yra pavyzdžių iš musų gyvenimo, daug jų yra ne vieno moksliams užrašyta, kad sapnai išspūdlo. Žinoma, išspūdlo ne kiekvienas, bet tik tie, kurie labiausiai mumis nugąsdina, arba sužavi. Kurie, vienu žodžiu tariant, musų domą savęs pritrunkia.

— Sapne prieš mus pasikelia ta uždanga, kuri slėpia nuo musų visas gyvenimo teisvibes, — traukia jis toliau. — Sapne mes pamatome kitą, paslėptą savo gyvenimo pusę. Prrnašingas sapnas yra fiziologikai galimas daiktas. Musų praeitis palieka mylyse savo žymę, savo pėdas. Ir ant praeities, kaip ant kokie pamato, auga, plėtojasi žmogaus ateitis, jo tolimesnis kelias. Ir tą kelią mes vien sapne, kuomet miegas atskiria mus nuo viso pasaulio, pamatome. Pamatome nors neiškiai, gaip pro ruką, bet jau galime patis ši-tą atspėti. Sapnas beveik visuomet esti simboliskas, ir vien mums reik mokėti suprasti tuos jo simboliskus ženklius.

— Geriausiai tāt burtininkai gali atlitti, — pertraukiai Kupreli.

— Geriausiai kiekvienas pats sau gali savo savo reikšme išaiškinti. — lyg nykti jis pradėjo. Bet nieko. — Dėl to, kad kiekvienas žmogus pagal savo vrotybių, turi ir svetimis kitiems savo simbolius. Išaiškinti kito sapną, reiktu, vadinas, jo visos

ypatybės pažinoti, o tai vargu kam galima... Kas pagaliaus žino musų gyvenimo reikšmę, jo tikslą? Niekas o niekas! Gal musų gyvenimas, tai vien iliuzija, koks ilgas-kankinas sapnas? Gal atbusime tiktais tuomet, kad „amžinai užmigsi“? Gal čia pasaualyje, tarp musų ar virš musų, gyvena kitokie, dešimtis kartų tobulesni žmonės? Ir gal mes ju nematome vien todel, kad jie už mus augščiau gyvenimo kopečiomis nulipe, kaip mes už infuzorijas?... Ir tikrai ta visa gamta netokia yra, kaip mes ją matome. Mes tąt nujauciamo, bet tikėti nenorime ir bijome. Moksliskas tečiaus sapna ištyrimas daug-daug mums ko atidengtų, parodytų. Bet jo rimtai ir netyria todel niekas, kad bijo, tarytum ko drovisi... Apskritai gyvenimo klausimuose vienas, rodos, jau pasako gerai, kitas da geriau, o koks nors trečias tuos jų samprotavimus su žemėmis sumaišo, ir nieko tu, žmogus, tame klampyne nesurasi, nieko nesugraibysi. Viskas sumaišta, suniurkyta ir sugriauta. Ir mirsta žmogus, nesupratęs, kodel ir kam jis mirsta. O-o... — atsiduso Kuprelis, lyg ko sunkaus slėgiamas.

Tyliau, nieko jam nesakau. Ger galiu aš tikrai pasakyti, kad jis klysta? Šiandien išitikrinau, kad Kuprelis visai ne tokis, kokį jis esant maniau. Šiandien jis atidengia man savo turtų skrynių ir rodo brangenybes, kurių aš nei pamatyti pas jį nesitinkėjau.

Dabar matau, kaip stoja jisai prieš mane kitas, kaip auga ir didėja. O aš tuo tarpu atsilieku nuo jo, klimpstus neaiškiose mintyse; nesuprantu, kodel jis tokis. Juk pirmai vis budavo tokis naivus, negilus, o dabar ir tame prasiveria kas...

XVI.

— Neužilgo sloganas įspudis to balsaus sapno išnyko. Ir vėl senoviškai vaidentuvėje džiaugiaus „savo“ Kazytė, balta lelijė. Del vieno nerimavau, kaip čia reikia pasakyti? Šiušu net darėsi apie tam pagalvojus.

Porai savaičių praslinkus po tojo miestinio vakaro, man vėl prisiėjo ją palydėti, nors vakaras buvo šviesus, dangus žvaigždėtas ir į Skruzdynus išblyškės mėnulis žiurėjo. Da nebuvovo visur sumigę. Tai šen, tai ten švietėsi grinių langai.

Koki galėjo nešnekėdamu. Ji nesidairė niekur. Ėjo galvelę nuleidusi, užsimasčiusi. Norėjės buvau greičiau ją prakalbinti, bet nežinojau, nuo ko pradėt ir nedrįsau. Mintis apie pasisakymą žybterės galvoje ir vėl gesta, kuomet į ją pažiuriu.

Kazė galop pasikreipusi į mane šonu, paklausė:

— Kas gi Tamstai taip brangu tuose musų Skruzdynuose?

Balsas jos visai kitoks buvo, kaip parastai. Toks švelnus, tokšvelnus, kokio da nebuvau girdėjęs.

— Visi brangū, — greitai-skubiai atsakiau, bijodamas lyg, kad jis manęs ko nežinomo, paslaptingo neužklaustų.

— Kaip tai Tamstai gali but visi brangū? — nusistebėjo ji.

— Taip. Man Skruzdynuose kažin kodėl visi žmonės brangūs. Visi jie tokie geri, atskalbinėjau aš.

— Tai jau negali buti. Meluoji Tamsta.

— Kodel gi ne?

— Kur gi matyta: visi žmonės! Ar Tamsta koks šventas ar ką, kad gali visus žmones mylēti. Į šventą, rodosi, nei nepanaušus. Šventieji žili, ilgomis barzdėmis, rubais sulig žemės. Tamsta gi kaip paprastas žmogelis, kuris negali daugelio mylēti; jam vieno ir tai užtenka.

— Hm... — sumurmėjau, nesugriebdamas ko į tai atsakyti.

— Na tai vis del tog Tamstai visi Skruzdynų žmonės brangūs ir malonūs? Taip ar ne? — klausia ji vėl.

— Ir taip ir truput...

— O, matai!

— Negalima, mat, visų vienodai mylēti. Tad vienus myli labiau, kitus mažiau...

O kai-ka net ir labai... Ir širdies nepasigailėtum atiduoti... viską atiduotum... — Pasi-

teisinau. Bet kolei tāt pasakiau, mane visą karštąs prakaitas išpyle. Bučiau ir toliau kai sakes, bet pagerklyj lyg kas atsistojo, suspaudė.

— Kad tiktais ir tas mylētu? — užbaigę ji klausimu.

— T-taip! — pats savaimi išsiveržē at-

sakymas.

— Tur-but Tamsta myli ką-nors labai labai? Ir širdies tam nepasigailėtum atduoti? — žvilgterėjo man akysna, pakreipusi galvelę, ir nusijuokė. Tylus ir geras tai buvo juokas, į save viliojas.

Tylėjau. Ir nėjau į tą juoką. Neleido kas.

— Aiškiai matyti, kad Tamsta esi išmylėjės į ką-nors Skruzdynuose. Per tat ir brangini juos taip su visais žmonėmis. Kitai net pažiurėti nenorėtum. Cia žmonės tokie pavydunai, tokie bjaurūs, kad Dieve nematyk. Jiems daugiau nė-niekas nerupi kaip girtuokliauti, primušti ką, lošti kormis ištisus vakarus, apšmeičti koki žmogų nuo galvos lig kojų. Kninos gi nei jokios rankos nepaima, da induos, jeigu sužinos, kad skaitai lietuviškas... Neversti Skruzdynų žmonės meilės; mano dėta aš jū ištolo lenkčiaus.

Išpradžių linksmas jos balselis į lindnara persikeitę.

Tuoju inėjova Gervydių kieman. Grinčioje buvo šviesu. Matėsi pro langą užustalęs sėdis vyras, pasilenkęs ties kažinkuo. Priešais jo, kitame gale, sėdejo da nesena skobnio atsirėmusi moteriškė. Klausėsi ko atidžiai.

Kazė, man nieko nesakydama, įjo tiesiai priemenēn. Aš sekiau paskui, vienok ant slenkščio susiturėjau.

— Sudien! — duodu jai ranką.

— Ką Tamsta darai? Ar namon nori grįžti? Palauk, užeisi pas mus paviešeti. Da, rodos, niekados nebuvali? Tad ir sena bobė gausi pabučiuoti. Mat kaip!

— Kad man nei šio, nei to: Tamstos tėvelių nepažiūstu.

— Aš supražindinsiu.

— Nežinau.

Ištikrujų nenorėjau vidun eiti. Ir laikas buvo nepatogus ir taip lyg kokia saramata. Sunku buvo ir nuo jos atskirkirti. Padabejojės kiek, vėl padaviau jei ranką.

— Aš gi Tamstai savo rankos neduosi, „sudie“ nesakysiu... Nebuk gi Tamsta koks! Pyksiu, jei nenori pas mus užeti... Mano tėvelis džiaugsis. Tamstą pamatė. Jis manęs seniau, kaip tik aš jam pasakiau, jog ir Tamsta skaitai „Aušrą“, praše, kad paprašyčiau ateiti. Vis nedrįsau. Maniau, kad Tamsta nenorėsi...

— Kodel? — paklausiau susirupinęs.

— Na gi taip. Mat ir dabar nenori, namon trauki, tarytum kas tenai lauktu.

— Tai jau eisiu. Ne ką su Tamsta padarysi, — guviai sutikan.

— O, ir gerai! — pradžiugo ji.

Vos inėjova ir aš pasakiau „Tegul bus pagarbintas“, tuoju Gervydis, padėjės laikraštį ant skobnio, atsistojo ir išeidamas viduraslin linksmai prašneko:

— O, koks svečias! Džiaugiamės sulaukę.

— Tamsta pas mus da nebuvžlis, reiktu seną bobė duot pabučinoti, — juokavo jo žmona, mitri moterėlė, kuomet su ja pasveikinai.

— Ačiu, — atsakiau. — Čia senos nėra, nakti gi niekur ir nerasi. Telieka kitam kartui. Dabar gi gal da Tamsta man dovanosi?

— Negalima dovanoti: išsisuksi Tamsta paskum, — priešinosi ji. — Reikia duoti nors kuodelis vietoj senos bobos.

— Kad mat, mama, ir kuodelio pas mus grinčioje nėra. Išnešti jie prieš šventą dieną. Reikėjo buvo atnešti, laukiant sivečio, — isikišė Kazytė į tą šneką.

— Tai ką, dukrele, padarysi — nežinojau. Kitą kartą visviena šitam svečiui nedovanosime. Sėsk Tamsta, — atsikreip į mane.

Atsišėdes perbėgau visą grinčią akius. Ji gražiai išbaltinta. Asla su grindimis. Sienas šventųjų paveikslai dabina. Skobnis malevotas, suolai puikiai iššveisti. Ant langų, gerai matyt prižiurimi, vazonai žaliuoja. Visur malonu, kur nepažvelgsi. Matėsi, jog čia ne menko ukininko gyvenama.

Gervydis priėjo prie pačios ir nusivedes ja arčiau į duris, kažin ką pašnabždėjo natyliomis. Ji įtematant išejo priemenēn. Jis gi sugrižo į skobni, atsisėdo priešais ant zoslo ir ēmē klausinėti, kas apie manę gero girdėtis. Pasakiau, ką žinojau.

— O pas Tamstą kas? — užklausiau iš savo pusės.

— Nieko sau; viskas ligšiolei, ačiu Die-

vui, gerai. Gyvenu, kovoju, platinu „Aušrą“ ir ko gi daugiau. Noriu, mat, ir aš nors vienu spindulėliu daugiau šviesos inėsti iš Prusų Lietuvon. Begalo jau apsunko toje tamsoj. Reikia nors kiek ją praretinti. Dauguma gi da musų to nesupranta ir nejaučia. Jiems, kaip yra, taip gerai. Jeigu matys, kad tu žmogus kruti, judi, nori prantinti sau ir kitiems akis, tuoju raudoniui siulius atataruncins, tavo naman atves. Tie gi jau nieko nepasigaili: išdraskys visur, išardys, ras ar neris, o tave priplaks sulig kraujų, paskum jei da kaip, tai ir belangėnugrus. Dieve gi saugok rasti ka, nors vieną lietuvišką poperėli, tai jau ir sakyk vienam amžiną „sudie“, nesitikėk pamatyti šito krašto. O tenai lig miriui vartysi akmenis, kepsi kaitrojt, kentesi šalti ir badą...

Mat ką gali padaryti geras kaimynas kiekvieną dieną. Ir lauki žmogus, ar nesuskambės už vartų kardai, ar nepasigirs nuožmių baliokų koliojimasi. Ir taip visados... — Patylėjo-pagalvojo galvą nulenkes. — Ir man, kad žinotum Tamsta, akyse prašvito, tiktais kuomet pakliuuo rankosna „Aušros“ numeris. Vos pačiau aš jį ir pavarčiu kiek, jis

Kningos--žmonių draugai.

Smagiausias žmogaus gyvenimo periodas prasideda tuomet, kada jis subresta. Kada žmogus tampa 25 ar daugiau metų amžiaus, jis pradeda tolinčios nuo jannystės smagaus gyvenimo žaislų, pažiūlytų klaidų ir mēgina atsimokėti gyvenimui užta, ką jam jis suteikė; jis pradeda mąstyti.

Junas žmogus, kuomet jis randasi gyvuliškoj dvasioj, gyvuliškame skonyje, ypatiškoj augštibėj, jis žiuri ant seno žmogaus dienų tankiausiai su panieka. Tokis atsinešimas jauno link seno yra stambus, tečiaus kada jaunikaitis subresta, nubosta jannystės žaislai, jis pradeda jieškoti augštensiu užsiemimui kitur. Blaškomas gyvenimo bangų, jis tankiausia susiduria su geriausiais draugais—**kningomis**. Beskaitydamas jas, jis atranda geriausį maišą savo protui; jis atranda, kad viskas turi pereiti per tą siauru gyvenimo rubežių tarp neapsklembtų dviejų amžinystės sienu. Tada „subrendęs“ atranda, kad senatvė, mirtis, jei tik žmogus teisingai gyveno, baigiasi, kaip Victor Hugo pasakė: „Kaip pabaiga gražios dienos“.

Žmogaus gyvenimas nieko daugiaus nereiškia, kaip tik vienutės dienos prabégimą. Ne vienas jaujas žmogus džiaugdamasis savo stipriu fizišku kūnui, dailia išvaizda, planuodamas gyvenimą, kovodamas už ypatišką didumą, bet nežinąs seno žmogaus samgaus ramumo, šviesiai žiuri į ateitį ir į proto galybę. Jis gali mirti ramiai, nes nuo subrendimo metu ji pertirkino apie viską geriausį jo draugai — **kningos**.

Kningos esti geriausi žmonių ramintojai. Nėra geresnio nusiraminimo, kaip ir liudniausioj valandoj, kaip geru kningų skaitymas, nes ten atrandi didžių protų slepinius. Žmonės, ypač mes lietuvių, negalėdami lankytis mokyklų privalo naudoties apsisvetimo vaistu — skaitymu kningų. Tėvai, turėdami vaikus, liuosesnėj valandoj, turi patys skaityti ir kvępti vaikams skaitymo dvasią. Panašiai elgianties, vaikai tapti atitraukti nuo blogų vietų ir perkeistų bologas mintis geromis; per skaitymą jie pasidarytu savyvaldžiais, taip kad net didžiausias piktas pagundinimas negalėtų išvest iš doros kelio. Kningų skaitymas, kaip ir kiti daiktai, turi turėt savo sistemą. Jaunikaitis ar mergaitė, norėdami pradeti skaityti kningas, neturi pirmiau stverties už moksliškų bei filosofiškų kningų, nes tas pradėta but veikti atbulai ir, suprantama, be jokios pasekmės. Kandangi tokie raštai reikalauja augštai iššavinto proto, o pradinis skaitytojas jo neturi, tai, skaitant panašias kningas ir nieko pilnai nesuprantant, tas jaujas skaitytojas galėtų pamesti norą ir energiją prie skaitymo ir išsižadeti ne tik pats, bet ir kitus atitraukti, sakydamas kad „nieko jose užimančio neatradan“. Tuo tarpu nieko panašus nebūtų, kaip tik jo paties papildyta klaida bei neapsirokimas.

Pradedant skaityti kningas, kaip minėjau, reikia pradeti sistematiskai. Pirmiausiai pradeti mažas apysakėles, ko ypač musų kalboj, netruksta. Tolius — didesnes noveles, historijas; paskiau gi žengti į platesnės literatūrą: apsipazinti su didesniu raštinku dramatiškais veikalais, poezija ir prozaikais veikalais. Paskui galima mēginti moksliškių ir filosofiški raštai.

Skaityti reikia ne tam, kad tik kningą perbėgti, bet kad suprasti, ką autorius kalba. Skaityti reikia visokias kningas — ar taip vadinamas dieviškas ar dievietiškas, nes visur galima aistrast mažiau ar daugiau svarbos. Niekad nereikia klausyti, kurie vieną kningą giria, o kitą peikia. Geriausiai buk pats teisėjas perskaitydamas ja, nes pats atrasi geriau, kuri vertesnė, kuri ne. To, žinoma, negalēsi padaryti tik tada, kada skaitysi vienokios pakraipos kningas. Skaitant gi kningas visokios rūšies, visada turėsi nuosavią galę apkainuot kningos vertas ir tą atlikti geriau, negu kitas.

Svarbiausias faktas — tai reikia žinot, kaip kningas skaityti. Mums rodos, kad mes visi, kurie tik mokame šiaip-taip iš raidžių sudėti žodį, galime skaityti. Vienok tame neapsireiškia mokėjimas skaityti. Iš musų skaitančios lietuviškos visuomenės, be abejonės tik maža yra dalelė, kuri gali linosai „inteligenčių“ skaityti ir kuri žino kaip reikia skaityti.

Jaunes, didis franeuzų pedagogas, kalbėdamas į Francijos mokytojus, mēgino įkvępti jiem dvišią, idant tie turėtu už principe užduoti mokyti vaikus **inteligenčių** skaityti.

Aritmetika, geografija, historija etc. gana dikčiai išlaivina žmogaus protą, ir pakelia jo dvasią ant augšto laipsnio, tečiaus to neužtenka — reikia jieškoti daugiaus protui maisto. Kada žmogus paima skaityti dideli žmonių filosofiškus, morališkus, historiškus, ekonomiškus ir kitus moksliškus turinio veikalus bei poeziją, tai rodos, jis atsitinka pasaulyj tobulybės, pasaulyj angščiausios išminties, pasaulyj galtingiausios tverinčios jiegos.

Paprastas laikraščių skaitymas — nereiškia da-

tikro skaitymo. Aš tikiu, kad mes, lietuvių, turime daugiau rašytojų, negu geru skaitytojų. Tieša, iš musų visuomenės labai mažas nuošimtis galėjo ir gali lankytis mokyklas, tatai negalima ir reikalauti, kad ji mokėtų gerai skaityti kningas. Tečiaus visada velytina butų, kad kiekvienas skaitytojas klaustų pats savęs: „Ar aš žinau, kaip reikia skaityti?“ Statant tokį klausimą, skaitytojas niekada neužmirš mēginti taisyt sau skaitymą, pilnai suprasti kiekio dvasioj autorius kalba, kur turi but lengvesnis ar greitesnis balso plaukimas, kur balsios audos, kur paprasta kalba ir tt.

Išmokti gerai skaityti negalima į trumpą laiką; tam reikia pašvesti daug metų. Žmonės 25, 30, 35, 40 metų amžiaus tankiai da negali gerai skaityti, jie nuo to laiko pradeda tiki mokytis **kaip** skaityti, nes nuo tų metų juose pradeda gimi augštės mintis, vystyties tobulumas, augštės pajautmai etc. Geriausiai (taip sako mokinti žmonės) galiai skaityti žmonės nuo 50 iki 80 metų.

Skaitant kningas kiekvienas žodis turi but suprastas. Jei kitaip negalima suprasti, tai reikia klausti kito, ar jis nežino jo reikšmės, arba vartoti žodyną, kokioj kalboj kninga skaitoma. Lietuviškai skaitydami kningas, jei sutinkam svetintautiškus žodžius bei terminus, taip pat stengkimės sužinot jų prasmę. (Musų kningų rašytojai bei vertėjai ištikro nenuosekliai daro panaudodam rāstuose latiniškus, graikiškus, vokiškus, franeuziškus bei angliskus žodžius, frazes arba ir čielius sakinius be jokio paaškinimo, lyg tyčia norėdami, kad bemo klisks skaitytojas negalėtų suprasti, ką jie reiškia; to reikytų vengti). Panašiai elgianties nežinomu žodžiu skaitlini sumažes, o tuo išsitobulius ir susišvelnijus musų kalba. Kantrai paskaitę kokius 4—5 metus, pašvenčiant bent 2 val. į dieną, geru rašytojų kningas, kur vartojama gryna lietuviška kalba galima pramokti **kaip** reikia skaityti. Tuom pačiu laiku beskaitant kningas, išsvystis protas, praeigės akis link platesnės pasaulėžvalgos. Žmogus, kuris atranda drangus — kningas ir mokinasi, kaip su tais draugais kalbėties, pradeda, galima sakyti, pažinti, kokia reikšmė turi gyvenimas ir kaip jis patsai turi gyventi ir elgties, idant neiškrypti iš tiesiojo kelio.

Svarbiausia užduotimi šito struko raštelio — tai noras patarti ir podraug paraginti musų lietuvišką visuomenę — jauniems ir seniems — **skaityti kningas**. Kninų skaitymas išliuosuos mus iš nedorybės žabangu, nes jos yra geriausiai žmonių draugai. Mėginkime atskirat ynuo kenksmingiausiu darbų kaip: kazyriavimas, girtuoklystė, mušytės, nes palinkimas prie to viso nėra kas kitas, kaip tik žmogaus nežinystė.

Meskime demono užsiemimus, o pamylėkime mokslo plačioj to žodžio prasmę, kuris kalba pilnoj šviesoj per kningas. Sunaudokime smegenis ne žiemiams, bet prakilniems užsiemimams. Vietoj kazyrių ir bonkų užlaikymo — užlaikykime kningyneli savo namuose. Vietoj praleisti laika kazyriavime bei girtuoklystėj — pauaukaujime tą laiką kningų skaitymui. Išnaikinkime piktos pagundos įrankius iš musų buveinių, o duokime vietą geriausiemis žmonių draugams — kningoms. Kalbékime per jas apie augštus, dorus ir tobulus dalykus, o aplaikysime šviesesnį ir laimingesnį ant žemės gyvenimą...

V. U. 8. 22. 13.

Z. Jank.

GYVAS PAVEIKSLELIS.

Žolynas upelis srovena,
Marguji žiedu numylėtas,
Žaliui medelių apstotas,
Šnekus ir linksmutis, ir lėtas.
Ant antrojo augštojo kranto,
Švelniajam, gražiam tankumyne,
Besedinti puokštė-mergaitė,
Stačiai — lelijėlė žolyne!
Palaidžios jos puokiosios kasos;
Jos veidas švelnutis, nekaltas,
Tarytum iš marmoro kirstas,
Balutinis, kaip rubas jos baltas.
Ji sėdi, basasias kojutes
I šaltaja sriovę īmerkus,
Nuleidusi gražiąją galvą,
Nulinus, karčiai nusiverkus.

GAMTOS ŠYPTELĒJIMAS.

Šviesi, kaip džiaugsmas, dangaus giluma.
Lipši giraitė, tarytum jannystė.
Išsprogė lapai, žiedai išsvystė.
Medžius buėiuoja švelni šiluma.
Tyroj mėlynėj saulutė linksma.
Po orą mandos laisvutis paukšteli.
Tarp medžių plaukia nekaltas upelis.
Prie jo — bakužė senutė, žema.
Ir džiaugias, šypso gražioji gamta...
Ei, noriu džiaugties, kaip mažas vaikelis!
Kaip girios, pievos, mėlynė, upelis!
Kaip ta bakužė, senolė, rimta!

(Iš „Draugijos“).

M. Vaitkus.

MOLIERAS.

(Tāsa.)

Apleidės Klermono kolegija, Žanas Poklenas apsigyveno visai atskirai nuo tėvo, atsisakė nuo vardo karališkoko dekoratoriaus ir gavo 630 livrų iš motinos dalies. Tais pačiais 1643 metais Paryžiuje atsirado dar vienas naujas teatras su garsiu vardu: „Šviesus teatras“ (L'illustre theatre), kuriamo pradėjo lošt trupa, susidedanti iš Madlenos Bežar, Madlenos Malenger, Beiso ir kitų. Tarp jų jau randame ir Moliero varda. (Molieris yra pseudonimas Žano-Baptista Pokleno); nuo šio laiko jis jau pasiliui išrašytas į teatro historiją. Iš tokio sunaus pasielgimo tėvas labai pasipiktino; jis žadėjo nupirkti kokią tik jis nori tarnystę (tuomet Francijoje tarnystės buvo pardavinėjamos), bet sunus neapsiėmė ir pasilikio ištikimų savo pašaukimui. Tėvas prakeikė jį, bet ir prakeikimas nieko negelbėjo; tėvas per daugelį metų ant jo pyko, bet galu gale susigerino ir net dalyvavo jo vestuvėse.

Nauoji trupa nusisamđ tam tikrą vietą Sent-Žarmeno priemiestyje, bet kol teatras buvo prirengtas, jis statė lošimus Ruane. Kas buvo tos trupos vedėju, tikrai nežinoma. Vieni Moliero biografai paskoja vienaip, kiti kitaip, bet labiausiai tikėti galima, kad tą trupą vedė Madlena Bežar ir Beisas. Madlena tuomet jau buvo gana gabi lošikė; jis pirmiau loše teatre Mare, ir paėjo iš augstos, bet nubiednėjusios šeimynos, o Beisas buvo ne tik aktorium, bet ir dramaturgu. Nauoji trupa savo teatro duris atidarbė 31 gruodžio 1643 metuose; iėjimas buvo gana pigus, tik 5 su; mat tuom tikėtasi pritraukt publiką. Vienok beveik iš pačios pradijos trupą pamatė, kad jei nesiseks. • Trupa, kad pritraukt publiką, igijo net naujus veikalus, bet ir tas nepagelbėjo. Vienok šiuom kartu juos išgelbėjo grafas Modenas, per kuri trupa gavo užkvietaim nuo Orleano hercogo sulošt keletą veikalų jo palaciuje. Trupa palociuje suloš veikalėli: „Gyvas vanduo“ ir kitus; lošimai hercugui patiko, jis gana gerai aktorius apdovanavo ir leido jiems pasividinti Orleano hercogo trupą; bet ta laimė del trupos neilgi tėsesi: hercogas (1644 m.) išvažiavo pas armiją į Pikardiją ir pamiršo savo aktorius, del kurių vėl užstojo juodos dienos. Ką ne darė jie, vienok turėjo nustoti statę ant scenos veikalus.

Truputį vėliau dar jie bandė atgaivinti savo teatra, bet to pasekme buvo tik tas, kad jie galutinai susibankrutino ir išlindo į skolas; net vienas pardavėjas buvo pasodinės Moliera kalėjimam už neuzmokėjimą už žvakes, bet jis tuoju iš ten buvo paleistas. Šiame kritiškame laike juos išgelbėjo Leonardas Orbi, kuris pasižadėjo išmokēti visas trupos skolas, mokėdamas po 40 livrų į savaitę; mat, jis nebuvo turtingas ir užsiiminėjo gatvių brukavimu.

Dar jie bandė persikraustyti kiton vieton, bet kaip ir tyčia kardinolas Mazarini parkvietė itališką teatrališką trupą, kuri visai sumužino Moliero trupos iplaukas, ir priversta buvo galutinai uždaryta savo teatro duris; aktoriams neliko dangaus niekdaryti, taip pavirst keliaujančiais aktoriais, kurių tuometinėje Francijoje buvo jau gana dikčiai. Todel 1647 metais Molieras su savo trupa leidosi keliomén į pietus, pasitikėdamas provincijos rast geresnę dirvą. Ir taip jie persikraustydami iš vienos į vieną aplankė daugelį pietinės Francijos miestų. Vienur jiems nepasisekavo, kitur turėdavo pasisekimą; vienur išbudavo trumpesnį laiką, kitur apsistodavo ant ilgių. Tas vienas vietas, kur jie apsistoto, mes čion neminėsime; tappat užtylėsime ir tai ką jie lošdavo. Jiems didžiausią vargą reikėjo kęst delei to, kad beveik niekur jie nerado tinkamų teatrui trobų. Tankiausiai jiems prisieidavo lošt pašinrėse ar kluonuose, kur sceną surengdavo iš ketekos lentų. o dekoracijos taip buvo pritaikintos, kad jos tikdavo visiems aktams, kadir ilgiausio lošimo.

Šiuom tarpu Molieras vis augščiau pakila drągu aktorių tarpe, sutaiso keletą nedidelį farsų, o ant galo 1653 m. pastato ant scenos Lione savo veikalą „Inadvertitio“, kuris turėjo labai didelį pasisekimą, ir kuris suteikė Molierui nuo žmonių labai didelę garbę.

Nuo pasirodymo šio veikalų Moliero gyvenimas krypsia geresnēn pusē — jis ir jo trupa pradeda kvesti išvairių augštos kilmės turtingi žmonės, ir visur jau pradeda jam sekties, nors dar vis reikdavo gyvent ne geriau už paprastą elgetą. Taip labai jis buvo teatrui pasišventęs, matome iš šio faktoto. Princeas Konti pasinėlė jam gana gerai apmoka ma ir garbinga sekretoriaus vieta, bet jis jos nepriėmė ir pasilikio ištikimasis savo numylėtam teatrui. Jo galvoje jau gimė platūs veikalai.

Po trijų metų jis su savo trupa vėl stato spektaklius Paryžiuje ir rašo vieną po kitam gilius veikalus, kurie suteikė jam garbę ir įrašę jo vardu į historijos lapus. Pabaigoje gi 1656 metų jis su trupa dalyvauja Bazie, kur buvo „generalinių štatų“ susisažiavimas, ir kur jis pastatė antrą savo didelį

veikalą — „Meilės pikčius“. Ant galio dar apsistodamas Ruane jis, po dyvlikos metų darbo provincijoje, galutinai sugrižta Paryžiun ir pradeda savo darbą jau perėjęs visą gyvenimo mokyklą.

Sugrižęs Paryžiun Molieras jau rado tris teatrus: Mare, Hotel de Burgon ir Pti Bourbon. Šie teatrai varė tarp savęs gana didelę konkurenciją — iš jų visų turbut geriausia sekėsi Pti Bourbon teatrui; Jame loše italių grupa, kuria parkvietė iš Italijos delei simpatijos prie jų Onos Austrijietės. Jie savo teatre statydavo išvairias ferijas ir baletą, tuom tarpu Mare teatre buvo statomas linksmos komedijos ir farsai, o Hotel de Burgon statydavo Kornelius tragedijas.

Pirmutinis vakaras buvo nuskirtas ant 26 spalio 1668 m. vienoje Luvro palacio salėje. Ten Moliero trupa loše Kornelius „Nikodemą“, kuris nuseikė nė blogai nė gerai. Tik ant galio, „Nikodem“ Moliero trupa sulošė Moliero parašytą veikalą — „Išimylėjės moksliščius“; lošimas nuseikė taip gerai, kad čion esantis franeuzų karalius likosi labai užgančintas ir leido Moliero trupai statyti veikalus Pti Bourbon teatre. Tai pirmas siék-tiek didesnis pasisekimas jo darbavimosi Paryžiuje.

Pti Bourbon teatras, nors ir nebuvò labai didelis, bet buvo labai gražus — su doriškojo stiliumi pilioriais. Scena, sulygintin, gana diktoka, visą šviesą teatrui davė didelę liustra, kurioje degdavo daugybė žvakų. Žvakės budavo lajinės, ir tik kuomet dalyvaujavo karalius, tuomet žibindavo vaškines. Aktoriai taip pat stengdavo išsivertinti gaudavo po svarę žvakų, taip vadinančiu „feux“. Nu

mullomis. Jis mano, jog arklius vogti lengvas dalykas — na, tegu pamėgina! Sunkesnio darbo pašaujyje nėra... Už kitokį darbą užmoka, bet už vogimą — muša. Vai, kaip labai muša!

Achmetka labiau pavydėjo Džaičiui, negu turtiniui mullai Misajui. Mulla pravaigys savo rusiškuosius pinigus ir nieko nebetrūs, betgi Džaikas suvalgęs vieną pavogtajį, pavogs kitą... Kai Achmetka išsaugus ir bus didelis, tai ir jis eis arklių vogtu! Kartą Achmetka tarė Džaičiui:

— Džaik, imk ir mane, kai eis arklių vogtu...

— Tu dar esi mažas, Achmetka...

— Kaip tai mažas! — Achmetka užsrustino. — Aš jau aštuonias žiemas badau...

— Na, badauk dar aštuonias žiemas, tada tai galėsime eiti kartu arklių vogtu.

Toksai atsakas užgavo Achmetką ir jis labai nusiminė. Sypko už tai ant Džaiko ir atsuko į jį mugara. Dar aštuonis metus badianti — tai jau mirtis!

Ši žiema buvo balsi. Trijų namų baškirai išmirė ligi vieno. Karaguzo namuojuose maišė pušių žievę, puzrus ir beržų kempines su selenomis ir valgę. Achmetko motina, Junija, virė karčiąja sriuba čuguniniame katile, nuo kurios skaudėjo pilvai. Pirmiausia parvalgydavo senutė Tuktai īrmotina Junija, kas liko, tai tą duodavo vaikams — Achmetkai, jo sesutei Ogolikai ir trijų metų amžiaus broliukui Mamirai. Kai vyresnieji prasialindavo, tai Achmetka atimdavo nuo broliuko ir sesutės karčiąja sriubą ir pats vienas išsrbėdavo. Jis buvo stipresnis ir skaitė savo teise elgties, kaip jam patinka. Jeigu Ogolika ir Mamirai pasiskušdavo motinai, tai Achmetka skaudžiai juos mūslavo, todėl jie geriau tylėjo ir nieko nesakydavo. Ir ne verta buvo vieton pušių sriubos gauti kailin! Nežiurint to, Achmetka baisiai buvo išalkęs ir nuolatos māstę apie valgį. Kartą jisai mēgino pavogti mullos Misajo vištą, bet darbininkas Azančėjus jį pagavo ir pusėtinai jam sudavė. Po šito mēginimo Achmetka gulėjo tris dienas ir nusprendė, kad daug geriau arklių vogti, negu vištą. Arklys nekudakena, kaip prakeikta vištą, priegtam gi nuneša vagi, kur nori.

(T. b.)

Protestas.

Mes, žemiu pasirašiusieji, Bostono draugystės astovai, Komitetu svečiams iš Lietuvos priimti nariai, šiuomis protestuojamės priešais nežmonišką socialistų laikraščių „Laisvės“, „Kovos“ ir „Keleivio“ pasielgimą linkui Lietuvai Mokslo Draugijos astovai, p. p. Basanavičiaus ir Yeo. Mes apgailestaujame ypač tą aplinkybę, kad du iš trijų laikraščių eina iš musų miesto, butent „Keleivis“ ir „Laisvė“. „Keleivis“ išspradži užsilaikė neutrališkai, bet dabar (N 35) atkartodamas ir pritardamas „Laisvės“ smeižiamams, neutralystę sulaužė, už ką ir jis (t. y. „Keleivis“) mes priskaitome prie tos nešvarios kompanijos. Mes konstantuojame faktą, kad tieji laikraščiai savo nelemta taktika ne tik jieidžia gerbiamuosius svečius, bet kenkia mokslo ir apšviestos reikalams. Grežtai protestuojame prieš tokį darbą!

Vardu Bostono Lietuvų parašojos — kun. Žilinskas, kleb.

Vardu šv. Petro ir Povilo draugijos — Jonas Adomavičė.

Vardu Lietuvos Dukterę dr. — Paulina Grigaliunienė.

Vardu Lietuvų Ukėsų Klubo — K. Jurgelėnas.

Vardu Lietuvų Labdarių dr. — Juozas Lekavičius.

Vardu šv. Jono dr. — Silv. Šliupštikas.

Vardu šv. Kazimiero dr. — Jonas Pranaitis

Vardu Sald. V. Jezaus Širdies dr. — P. Valukonis.

Iš Newarko, N. J. Su L. M. D. Pasiuntinių priėmimo Komitetu protestu („V. L.“ N36) sutinku ir po juom pasirašau:

Antanas Bartkus.

Iš Brocktono, Mass. Plynai sutikdami su tilpusiu „V. L.“ N36 L. M. D. Pasiuntinių priėmimo Komitetu protestu ir po juom pasirašau:

G. J. Trečiokas,

New Haven, Conn.

Vietinės Žinios

— Perdidelė piktadarystė. Michael Kohne 27-nių metų senumo, gyvenantis po numeriu 420 Grand Str., sugadino savo dailiai moterę veidą apliedamas su nitric acid. Priežastis to kriminalio prasengimo buvo ta, kad jo moteris buvusi perdaug graži ir neištikiama. Vyras suimtas ir turės stoti prieš magistratą.

— Tai bent klubas! Girdėtis, kad Brooklynė susižvėrė naujas klubas, kurio tikslu yra atkalbiuoti jaunus vyrus vesti su nemokančiomis skaityti ir rašyti mérinomis, o taipgi ir su toms, kurios moka, bet tingi. Jie sako: tokios mergos tinka tik į „karpetaukę“ virves sukt, o ne vyrą gauti; kas iš tokių mérinų, kurios laikraščiu neskaito: ar jos apsivedusios moka vaikus gerai augint arba vyrui biznyje ką pagelbt?

— Daugiau atsargumo! Pas p. Janulaitienę, gyvenančią po No. 252 Berry Str., rugpjūčio 5 d., apie 11 val. prieš pietus buvo apsilankę negeistinas svečias — kokios 14-kos metų senumo žydukas, kuris buvo susidėjęs mérinu ir vyrų visus geriausius drabužius ir laikrodžius. Poni Janulaitienė pagrįžus iš sąkrovos, rado svečią su savo „ekspresso“ dar neišvažiavus; paėmus jį už sprando padavė poliemonui. Moters, bukit atsargas — išeidamos kur, nepalikti durų nerakintų.

— Rubsiuviams žinotina. Iš tikru šaltinių sužinojome, kad, vienims Brooklynė rubsiuviams gera žinomas Smith Gray and Co. išlengvo nori perkraustytį savo šapas į Malboro, N. Y., kur, girdi, negrėsi jokis pavojus iš streiku pusės. Ten jisai turi pačius dideli namų, kuriami viskas jau yra sutaisyta, ir farmerių bei vienos gyventojų vaikai yra mokiniai dirbtini. Jokių darbininkų iš Brooklynė ir New Yorko neima, apart kelių ekspertų, kurie minėtus žmones mokiniai. Jie žada neimti iš didelių miestų darbininkų siuvėjų, kad jie nesutvertų unjos ir neužkrėstų vietinių gyventojų revoliucijos dvasią, tarpe kurių,

sako, dar nėra vietas raudonai vėliavai.

Apsižiurėkite, rubsiuvių, kol laikas, nes ir kitos „verauzės“ (warehouse) tą patį daro: tada paliks jus be darbų jums to visai nejuntant.

— Iš numirusių prisikėlė. Mary Larson Hartmanienė, kurios vyras laiko saliuną ant Jefferson gatvės, buvo numirus, palaidota ir po septynių mėnesių iš numirusių atskirkė. Su ja buvo šiokis atsitikimas.

Du metu atgal, begyvendama su savo vyrų niekuomet neprizirėjo kaip reikiant savo namų, bet per ištisas dienas kažin-kur prasivaliodavo. Vyras netekės kantybės, gražumu prašė, kad ji išeitų ir daugiau nebegrėžtų, jei taip labai mėgsta valkiojimasis. Ji išejo ir nuo to laiko niekas apie ją nežinojo net ligi pereitų metų varario mėnesio.

Vasarį mėn. p. Hartmanas gauja žiną, kad jo žmona surado ant gatvės nuo šalčio bemirštančią. Pakol jis prisirengė ją aplankytį, tai ji paspėjo numirti ir tapo palaidota Potter's Field kapinėse.

Hartmanas norėdamas persitikrinti, ar tai tikrai jo pati, atskėkapa ir apžiūrėjės kūną, su iškilme palaidojo liuteronų kapinėse. Ir nuo to laiko Hartmanas pradėjo skaityti save našliu. Bet šai viena diena ateina pas jį tulas Charles Flechenhar ir atsiveda jo pacia. Pastatės ją priešas Hartmana pasakė, kad radės ją apie 6 val. ryto besėdinčią Bushwick parke. Tečiau Hartmanas jos nepriėmė, paaikiindamas, kad jo pati senai jau, kaip pasimirė. Kiek vėliau ją teisė už besivailkiojimą magistratas Walsh.

— Lietuvių Politikos Klubas iš New Yorko savo susirinkime 3 d. rugpjūčio nutarė pastoti L. M. ir D. Draugijų Nariu-Labdarui, palaikojant \$100.00.

— Pavyzdingos varduvės. Rugpjūčio 31, nedėlio, svetainėje „Palace Hall“ atsibuvė varduvės p-lės Marės Jankauskiutės, kuria žinoma, kaip viena iš žymesnių lietuvių veikėjų. Ant pokylio atsilankė Scenos Mylėtojų Choro dauguma žymesniųjų ypatų, taipgi ir Simano Daukanto Dramatiškos Draugijos. Susirinkę jaunieji gražiai linksminosi dainuodami tai žaidam lietuviškus žaidimus. Vakarienaijant buvo pavyzdingi pasikalbėjimai ir išsireiškimai. Priegtam tapo sudainuota suviénytais balsais „Lietuvių Tėvynės“ Musų“ gana jauningu.

Man sumanius, idant atminimui tūvarduvę, paaukanti kiek Liet. Mokslo Dr. ir Dailės Draugijų namams Vilniuje, susirinkusieji pritarė ir aukavo šios ypatos: M. Kičas ir St. Banevičiutė — po \$1.00; J. Ginkus — 50ct.; L. Vitkus — 30ct.; P. Inea, M. Jankauskiutė, A. Zubienė, J. Kavalaiuskas, J. Markevičius ir A. Augunas — po 25ct.; F. Ginkus, O. Radzevičiutė, A. Ginkus, E. Linionytė — po 15ct.; T. Adomaičiutė — 10ct. Viso \$5.00, kuriuos priduodu „V. L.“ redakcijai. (Perduodame „Tėvynės“ redakcijai.)

Ant galo visiems sudainavus „Lai gyvoj mus tauta“ visi linksmi dideli namų, kuriami viskas jau yra sutaisyta, ir farmerių bei vienos gyventojų vaikai yra mokiniai dirbtini. Jokių darbininkų iš Brooklynė ir New Yorko neima, apart kelių ekspertų, kurie minėtus žmones mokiniai. Jie žada neimti iš didelių miestų darbininkų siuvėjų, kad jie nesutvertų unjos ir neužkrėstų vietinių gyventojų revoliucijos dvasią, tarpe kurių,

Reikalingas žegeris

, Vien. Liet. spaustuvėje. Atsiskait tuojaus.

J. J. Paukštis & Co.
120 124 Grand Street
BROOKLYN, N. Y.

KRASOS DĒZUTE.

Moksleivai iš Panevėžio. Tamsta, kaip moksleivė, gali savarankiškai parašyti atsiskaitimą iš Amerikos lietuvių ir jų tilių palioduti savo parašais plačiai žinomi lietuvių veikėjai bei vėliniai inteligenčiai (gydytojas, advokatas ir kt.); galop, Tamsta turi prisiusinti mums kopiją (taipgi paliodytas) nuo dokumentų apie Tamstos mokslo laipsnių. Turėdami tą visą, mes noriai papildinsime Tamstos atsiskaitimą laikraštyje, ir Amerikos lietuvių žinos, su kurio jie turi dalyką. Reik atminati, kad panašiuose klausinuose pasiūlyti visokius atskitimų...

J. S. — čiu. Tamstos rastelius gavome — ačiū. Laiksmi daugiau. Rankraštis galite siųsti po juoste (po banderole), tiki reikia pažymėti — „rukospis“. Siuntiniai turi buti nesunkesni, kaip 2 kilogr. (156 lotai) ir nedidesni, kaip 45 sat. visai, o jeigu jie sujungti į triebulį, tai 75 sant. ilgio ir 10 sant. plotio. Už tai mokama — 2 kap. už kiekvienus 4 lotus ir jų dalį, bet visumai žiausias už mokesčio.

Ex populo. Tamstos korespondencija prisijėjo truputį sutrumpinti, nes, priešingai, jis buvo pažeidė bereikalinis. Vienokės išmokėjimai ant to jėgų, gali valžiūti gali žutis. Jei geistina, kad rastai po juoste tikrai nėturi, kur siūlėti, tai reikia patastyti ištraukti į knygą (apdrausti), deilei ko reik priplinti už 10 kap. markę.

Ant boobenu. Apie „sermiderius“

Apv. Dievo bažnyčioje jau buvo rašyta „Vien. Liet.“;

atkartoje beveik visi patių,

ar taip gali žutis. Jei geistina, kad rastai po juoste tikrai nėturi, kur siūlėti, tai reikia patastyti ištraukti į knygą (apdrausti), deilei ko reik priplinti už 10 kap. markę.

J. M. — čiu. Tamstos korespondencija mums netinka — perdaug joje be reikalingų pamokinimų bei tuščių frazių.

Zirgaičiai. Tamstos straipsnelių galime — peržiūrėsime.

Pumpurėliui. Tamstos eilės netinka — nedėsime. Verčiau rašinėkite proza.

Juoz. Kazakeviči. Kaslink Lietuvos vėliavos pažiurėkite apie tą dalyką i „Vien. Liet.“ N35. Platesniam susipažinimui su Lietuvos historija ir geografija perskaitykite ir pastudinkite sekancias knygias: 1) Lietuvos historija nuo Gedimino D. L. K. iki Liublino Unijai; — parašas Simanas Daukantas; 2) Lietuvos historija, — parašas Kun. A. Alekna; 3) Lengvutė Lietuvos historija; — parašas A. Agurcas; 4) Lietuviai. Tauta senovėje ir šiandien, — parašas dr. J. Sliupas; 5) Mažoji arba Prūsijo Lietuva, — parašas Jonas Sliupas; 6) Lietuvos historiai Maironio; 7) Trumpas Lietuvos aprašymas, — parašas Juoz. Gabrys; 8) Geografini arba žemės aprašymas, — parašas Šernas; 9) Geografinis vadovėlis, skiriamas Lietuvos mokyklai su pažiūros ir spalvotas žemėlapiais. Sudarė Juozas Gabrys.

Tamsta rašai, kad mums, lietuviams, yra sarmatai nežinoti apie savo krasą — apie Lietuvą ir lietuvius; tas yra šventa teisėbė — pirmiau, negu grieblės, užsiaupinimo su svetimais krasais, svetimomis tautomis, mes privalo me gerokai susiaupinti su savo tėvynė-Lietuva ir savo tautos historija. Taigi, pastudijon Tamsta augščiau pamėtinas knygias, o išgaus puišų žinų apie Lietuvą ir lietuvius.

Pajieškau savo draugo, Juozo Raulynaičio; pora metų atgal gyveno Farmington, W. Va. Meldžiu atsiskaiti atrauku.

K. Zykas,
Lith. Library, 751 Cyrus Str.,
Valparaiso, Ind.

Pajieškau savo trijų pusbrolių: Petru, Vlado ir Antano Jankausku. Visi paeina iš Kauno gub., Trakų pav., Alomės valsčiai, Alytaus parapijos, Venčiūnų kaimo. Aš norėčiau su jais susiekti. Prašau atsiskaiti ant šio adresu:

Mikolas Daniel,
13 Scholes Str., Brooklyn, N. Y.

Pajieškau savo draugo, Vladislovo Velbesio, kuris paeina iš Kauno gub., Vilnius par., Šilutės parapijos, Jurkštytės sodžiaus. Pirmiau gyveno Rochester, N. Y., dabar nežinau kur jis yra. Jo brolis atvažiavo iš Lietuvos. Jei kas žinote, meldžiu pranešti sekanciu adresu:

Gerge Stukas,
403 Winsor Str., Cambridge, Mass.

Pajieškau savo švogerio Jonu Smaitaičio ir sesers Marijonos Smaitaitienės (po tėvais Šilutėnė), iš Veiverių kaimo, Marijampolės pav., Suvalkų gub. Apie 20 metų Amerikoje. Gyveno Pensylvaniijoje. Kas apie juos žinotu ar-

ba jie patis, teksites atsiskaiti pas:

Mrs. Rožė Kubiličė,
387 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

Pajieškau savo pusbrolio, Ignoto Petrikonio, iš Pasernyku kaimo, Sierijos gminos, Seinų pav., Suvalkų gub. Turiu prie jo svarbų reikala. Pats ar kas kitas teiks suteikti man žinią šiuo adresu:

Reikalauju pūsininko (partnerio, kuris turėtų nors \$1,500.00, buty teisine, darbėtus, blaivas vaikinas. Aš turia didelį bizn̄-restoraną, bet noriu išdaryti kita, prieš hotelio. Partnei tur turi mokėti ir angliskai kalbėti. Už išdėtu pinigus gvarantuoju ir jeigu už metų norėtu pamesti, atmokēsiu sužinimai išmokyti pinigų ir procentų. Kreipkitės sekantė adreso:

(Kontora „Vien. Liet.“,
120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.)

PARSIDUODA LABAI PIGIAI!
nesi zamai su lotais, groseris ir busines. Biznis eina gerai tarp Ekvatorij, lenkų ir vokiečių — aplinkui gyvomanių. Norinti pirkti kreipkitės po žiniomai adresu:

A. M. Martus,
120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.
(37)

ANT PARDAVIMO!
Parsiduoda valgomu laiktu krautu.
— Groseris. Biznis eina gerai tarp Ekvatorij, lenkų ir vokiečių — aplinkui gyvomanių. Norinti pirkti kreipkitės po žiniomai adresu:

A. M. Martus,
120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.
(40)

KELIAUJANTIEMS EUROPOON.
EUGSEJO—SEPTEMBER MEN.
Dienos išplankimo ir laivų vardai.

KED STAR LINE I ANTVERPEN.
Laivakortės prekė \$35.00.

13. Zealand.

20. Kroonland.

27. Finland.

Oct. 1 Finlana.

7 Lapland.

15 Zealand.

22 Kroonland.

29 Vaderland.

**HOLLAND-AMERICAN LINE I
ROTTERDAM.**

Laivakortės prekė \$37.00.

16 Rotterdam.

23 Pottsdam.

30 New Amsterdam.

Oct. 7 Noordam.

14 Ryndam.

21 Rotterdam.

28 Postdam.

**WEST GERMAN LLOYD I
BREMEN.**

Laivakortės prekė \$37 ir \$40.

16 Kaiser Wm. der Grosse.

23 Kaiser Wilhelm II.

25 Friedrich der Grosse.

30 Kronprinz Wilhelm.

2 Bremen.

4 George Washington.

7 Kronprinzess Cecilie.

14 Kaiser Wm. der Grosse.

16 Prinz Friedrich Wilhelm.

21 Kaiser Wilhelm II.

23 Grossed Kurfuerst.

28 Kronprinz Wilhelm.

30 Friedrich der Grosse.

**RUSSIAN AMERICAN LINE I
LIEPOJU—LIBAVA.**

Laivakortės prekė \$33.00.

Intra kliasa \$50.00.

20. Russia.

Oct. 5. Czar

30. Kursi

**CUNARD LINE I LIVERPOOL, O
PASKUI PER HULL I BREMEN,**

HAMBURG, ROTTERDAM, LIBAVĄ.

Laivakortės prekė:

1 Liverpool \$35.00 ir \$37.50,

1 Bremen, Hamburg ir Rotterdam

\$37. \$40.

1 Libava—Liepoju \$39 ir \$42.

17. Campania.

20. Caronia.

24. Lusitania.

Oct. 1 Mauretania.

4 Carmania.

8 Campania.

15 Lusitania.

18 Caronia.

22 Mauretania.

**CUNARD LINE I BOSTON I
LIVERPOOL.**

Laivakortės prekė i Liverpool, Bre-

men, Hamburg, Rotterdam \$35.00; i

Libavą \$37.00.

16. Laconia.

30. Franconia.

Oct. 14 Laconia.

28 Alauonia.

**WHITE STAR LINE I
LIVERPOOL — \$35.00;**

1 Libava \$37.00.

13. Olympic.

20. Majestic.

27. Oceanic.

Oct. 2 Baltic.

9 Adriatic.

16 Celtic.

26 Cedric.

30 Baltic.

**AMERICAN LINE I
SOUTHAMPTON — \$33.75,**

1 Libava per Hull \$37.00.

12. New York.

19. St. Paul.

26. St. Louis.

Oct. 3 Philadelphia.

10. New York.

17. St. Paul.

24. St. Louis.

31 Philadelphia.

**WEST GERMAN LLOYD I
BALTIMORE I BREMEN — \$33.00;**

Intra kliasa \$36.00.

17. Neckar.

24. Breslau.
Oct. 1 Main.
15 Rhein.
22 Seydlitz.
KED STAR LINE I PHILADELPHIA, PA. I ANTVERPEN — \$33.00.
12. Marquette.
26. Menominee.
Oct. 10 Manitor.
24 Marquette.
ANCHOR LINE I GLASGOW.
Laivakortės prekė \$32.50.
13. Columbia.
20. Cameronia.
27. California.
Oct. 4 Caledonia.
11 Columbia.
18 Cameronia.
15 California.
**HAMBURG-AMERICAN LINE I
HAMBURG.**
Laivakortės prekė \$35.00 ir \$37.00.
11. Pennsylvania.
20. Imperator.
20. Patria.
24. Amerika.
Oct. 2 Kaiser Auguste Victoria.
4 Pretoria.
8 President Grant.
11 Imperator.
23 Amerika.
25 Pennsylvania.
Mes parduodame laivakortes
tarp Bremen—Baltimore,
tarp Breme—Philadelphia,
tarp Antverpen—Boston,
tarp Antverpen—Philadelphia,
tarp Libavos—Halifax,
tarp Liverpool—Boston,
tarp Libavos—Boston,
tarp Libavos—Montreal,
tarp London—Montreal,
tarp Buenos Aires—New York,
tarp Triest—New York,
tarp Bremen—New York,
tarp Hamburg—New York,
tarp Rotterdam—New York,
tarp Antverpen—New York,
tarp Levpool—New York,
tarp Libau—New York,
tarp Southampton—New York,
Apie laivakortės prekė i visas šalis
pasisklausite per laiką priedam už
2 et. markę atskakymui.

Pas mus keliaujantieji teiks pirmą
parašytai laiškai bent 10 dienų pirma iš-
keliamimo, idant butų galima sužinoti
laiką, kada ir kur pasitikti.
Pirkus pas mus laivakortes, mes
pasitinkame ant dyro, aprupiname ba-
ružus, nuvedame ant laivo ir parupi-
name nuo konsumo popierius parejimui
rubeliaus. Tūmai nome pinigus — rubelius
i dolerius ir dolerius i rublius.
Mes parduodame tiketus ant Bay
State Line į šiuos miestus:
i Boston'ą \$2.40,
i Worcester', \$2.40,
i Fall River \$1.75,
i Providence \$1.50.
Atelkite arba rašykite ant šio ad-
reso:
J. J. Pauksztis & Co..
120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

**„VIENYBĖS
LIETUVNINKŲ“
ISLEISTOS
KNINGOS.**

Adomas Mickevičius 15
Ar socialistas gali buti kata-
liku? 10
Augs darbininkų judėjimo Lie-
tuvoje 15
Apuoko sapnai 15
Anatemos kningelė 10
Apie kuno išlavimą 15
Albumas lietuviškos parodos 5
Pryžiuvo 1900 m. 40
Apie Dievų pavydumą 15
Baltrus Turazeris (Drama tri-
juose veiksmuose) 20
Dangus ir žvaigždės. Populiariš-
ka lekcija iš astoronominios 10
Davatkų gadžinkos 10
Dangaus angštumas ir žmogaus
senumas. Anykščių šilelis 20
Darbininkų Kalendorius 1904. 15
Eglė žalčiu karalienė. (Drama
5-se apstreikišmuose 15
Emigracija. Apysaka iš emi-
grantų gyvenimo 20
Gyvenimas Genovaitės 50
Gudri Našlė. (Juokažaislė dvie-
juose veiksmuose) 15
Gegutė. (Eilės) 10
Girtuoklių Adynos 10
Grandys Verksmai 10
Herbertas Spenceris. Trumpa
peržvalga jo filosofijos 15
Istorija Septynių Mokytojų 50
Idėja ant mėlynio. Apysaka mu-
su dienų 10
Istorija apie gražią Katriuką 10
Iš po budelio kalavijo i Kajiki-
mas (Dvi apysakos) 30
Išgriovimas Kauno pilies. (Tra-
gedijos 4-se apstreikišmuose) 20
Iš bažnyčios istorijos 10
Iš kur atsiranda nusidželai? 10
Itekė mocijai sanlygy ant
visų kulturos ūky 15
Itekė dantų ant žmogaus gy-
venimo 10
Juozas Arch. Sodietis—deputatas
Anglijoje 10
Jonas Krikštėjas (Penkiavei-
kšmė tragedija su prologu) 30
Joninės. 4-rių veiksmų drama 45
Jauniųjų Skrauja. Medžioklės
pietynas 75
Kalabas 10
Kekštū Simas. (Apysaka iš uki-

ninkų gyvenimo) 10
Kainas (Misterija trijuose ak-
tuose) 25
Kaip Sicilijos kaimiečiai kovo-
jo už savo tiesas 10
Kur musi išgamyamas? 25
Kunigija ir svetiskas valdžia 15
Keletas minčių apie mirties
bausmę 10
Kaip valstiečiai kovojo už ža-
mę ir laisvę 15
Kaip apsivesti ir laimingai gy-
venti 15
Kaip darbo žmonėms išsiluo-
stu 10
Keletas žodžių apie lietuvius
ir naudingi pamokinimai 15
Knygelė dėl lietuvišku kareiviu
Amerikoje 10
Laima ir planetos 25
Lietuvos Istorija. S. Daukanto
Knyga I \$1.50
Apdarysta \$2.00
Lietuvos Istorija. S. Daukanto
Knyga II \$1.50
Apdarysta \$2.00
Abi drutai apdarystos i vieną \$4.25
Lengvas budas pačiam per save
pramokti rašyti 10
Mythas, pasakos ir legendos
žemaičių 50
Musų Dielės. (Per ką Lietuva
kenčia) 10
Moksliūčių Tvardauskas 50
Miškas vis smarkiau degė 15
Našlaitė (Apysaka eilėmis) 10
Pasikalbėjimas apie dangų ir
žemę 25
Parsidavimas iр pelnas 10
Paveikslai. (Dvi apysakos) 15
Pademonas ir Giržduta. (Apysa-
saka eilėmis) 20
Puota — Nuskintas žiedas.
(Dvi apysakos) 10
Paginež — Jurgis Durnelis.
(Dvi apysakos) 25
Pirmoje Gegužės Sapnas 15
Ponas Bartukas. (Eilės) 10
Pažvelgus atgal. (Sociališkas
Romansas) \$1.00
Palocis ezero dugnuose. (Tri-
jų veiksmų drama) 15
Pamokinanti aprašymai iš gy-
venimo žmonių 20
Rytųjų Bežininkai 65
Rytų Vainikas, Mirga ir Un-
dinė. (Trijų dramos) 30
Sausio devintas 15
Svedyliandie sviestinas 25
Senkaus Jurgis 15
Tamsybės Guolis 10
Užsistanavys ant to gerai 15
Vardienėliai. (Apysaka iš bau-
dziausios laikų) 50
Vilius Tell. (Tragedija pen-
kiuose aktuose) 30
Valkata 10
Vilkų Lizardas. (Apysaka iš
Kryžinėlių laikų) 35
Visuotinoji historija (satyroje) 60
Vytauto Šrissuka. Pavalkslas,
didumas 27½x21½ 30
„Vienvės Lietuvninkų“ 25
metų sukaktių jubiliejine
kninėlė, su 57 paveikslais 50
Žemės dulkės. (Labai aktyva
apysaka) 50
Ženybės Paikė Miko 10
Žemės Giesmė (apysaka). Pir-
moji dalis \$1.00
Žemės Giesmė (apysaka). An-
troji dalis 50
Žmogus. (Apysaka) 15
Rašykit 15
J. J. PAUKSTIS & CO.,
120 GRAND ST.,
BROOKLYN, N. Y.

DAKTARAS A. BACEVYČE
GYVENA ELIZABETHPORT'E, N. J.
200 Marshall St., ir kamp. Second St.
Apdarysta \$2.00
Ligoninis prima: 15
iš ryto nuo 8—9 po pietų nuo 2—3
ir vakare nuo 6—8
Telephone 1537 R. Elizabeth.

Dr. J. S. Message (Misevičia)
272 BERRY STREET Brooklyn, N. Y.
Tel. 595 Greenpoint
Specialistas ūrdžis ir plaučių ligų.
OFFICE HOURS:
8—10 A. M. 12—2 P. M. 6—8 P. M.

DAKTARAS A. BACEVYČE

GYVENA ELIZABETHPORT'E, N. J.

200 Marshall St., ir kamp. Second St.

Apdarysta \$2.00

Ligoninis

ISZGYDYTAS isz 10 metines Rupturos

John E. Evans sunkiai dirbantys kalvis iš Wapwalopen, Pa. Fabrike parako, apskinėjė historiją, kuri užimė visus aktyvus.

Perėjo penki metai Apriliuje š. m., kada atsiaukiai pas Daktarą O'Malley Wilkes-Barre, Pa., ba kentėjau ant dubelavos Rupturos, padėjimas mano buvo pavojingas, o su dideliu nebegale galėjau baigt savo darba. Gydytojai, kurie mane prieš tai gydė: jog tai yra didelių kvalitės mislyt, jog Ruptura duosis išgydyt be operacijos (aš esmu priesingas tokiai operacijai). Po perskaitymui apgarsinimo laikraštis Berwick Pa., apie gydymą Rupturos per Daktarą O'Malley, nusidavau į ofisą į Wilkes-Barre, Pa., ant rodos, kur man Dr. O'Malley pasakė jog išgydins mane iš kentėjimų, nenorėjau į tai jūkėti. Bet dabar nezinai kaip išreikšti savo dėkingumą už tai, jog esu dabar suvirodžiusis bokios operacijos. Nuo keturių metų nenesėjau jokių diržų, norint gana sunkiai dirbu, už ką pirmiausiai pradėkavo Dievui, o potam daktarui O'Malley už jo išgydymą. Jaučiuosi jog tai yra mano privalumu duot rodą kožnam, kuris kenčia ant Rupturos, nesudinut pas Dr. O'Malley.

JOHN EVANS, Wapwalopen, Pa.

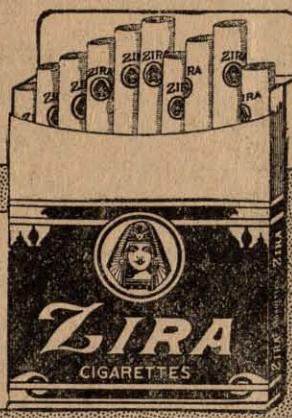
Dirželiai niekad neišgydis Rupturos. Kožnas vyros, moterė ar kudikis gali buti išgydyti nuo Rupturos (kuilo) be skausmo ir per iškados per mano Kemiška-Elektro Methodą. Aš esmu vienatinis Specialistas ir galu garantuojog tave išgydysiu iš Rupturos. Mano spasabas gydymo Rupturos nūzkrina kožnam išgydymą, apie ką šintai ypaty jau persitikrino, per ką turi pilna tvirtybę prie mangs. Atsiusk 2c. markę, o gausi knygutį su abrozeliais, aprašant mano budę gydymo Rupturos. Roda dykai. Kas negali ant kart užmoket, tai duodu anū išmokesčio. Prekė užgananti. Prisiųsk pačinė markę už 2 c., o aplaikysi daktariška knygutį su abrozeliais už dyką.

Dr. Alex O'Malley

158 Washington st. Wilkes-Barre, Pa.

Kur lietuviškai susikalbama ir susirašoma.

ZIRA
10 CIGARETTES FOR 5¢

CZYSTUMA
GERUMAS
EKONOMIJA
Viskas suvenyti ZYROJE
Laimi už nuopelną

Gera proga visiem

Užlaikau tikrą lietuvišką krautuvę, kurioje galite gaumi, laikrodžių, laikrodžių, žiedų, spilkų, kolčių, kompasų, kryžių, gramafonų visokio išcarbio. Taipogi lieuviškų rekordų, ir kitų visu kalbų. Puikiausiu armoniku, smuiku, klenetu, triubu ir daugybę visokiu muzikališku instrumentu. Taipgi geru brityv visokio skyriaus. Maldaknigui, visokį gražių popierių laiškais rašyti (gramatomas) su puikiausiai apskaitymu ir dainomis. Visokį magiškų monų daiktus. Taipgi monų kniną, kur galima iš jos padaryti visokias mandrystes. Taipgi visokią kazyrą turime. Taisom visokius aukštinis daiktus: laikrodžius, žiedus, branzalietas ir visokius muzikališkus instrumentus: armonikus, smuikus, klenetus, triubas, pianus, vargonus ir kitus visokius augštinius minėtus daiktus. Aš gvarantuoju, kad mano tavoras pirmos klesos, o prekės piginės kaip kitur. Ordėlius išsiūčiam greitai į visus Amerikos ir Kenados kraštus. Kviečiam visus su ordėliais ir visokiais pirkiniuose kreipties šiuo adresu:

J. GIRDES 95 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

Tautietes ir Tautiečiai!

Dr. Ignatius Stankus

humbugieris, kuris tarmatija apgavingame New Yorko žydbernių gydkloje. Visi jau girdejome, kad užvystėtojai, lietuvių — dykadunovalkatos su New Yorko žydberniuose išvainino vieną bėdą, nemokyta žmogeli, ir net daktara Ignota Stanku neteisingai į teismą patrankė, kad, buk to žmogelio moteriškė numirusi nuo jo operacijos. Už tokį melaginį ir neteisingą skundą, daktaras Ig. Stankus greitai juos suvaldė, o laikraščius, kurie ta garsino, tiesiog patraukė į dydį teismą.

Padėkavonės Daktarui Stankui.

Už išgydymą nuo visokiu ligą. Čion sutalpinti visų yra negalima, bet kelių padėkavonės taipinių su pavelpiniu pacijentu. Kitos visos padėkavonės yra užlaikomos didžioj slapyklių. Aš Marijona Pocienė, 4443 Gratz st., Philadelphia, Pa., labai sirdžiu, turėjau skaudimą nugaros, gėlimą galvos, didelę temperaturą, skausmą einais iš viršaus kojų į apačią, negaliėjau valgyti, džiuvimą buone, jautimą širdelio su prakeitavim. Ir abelio nusilpnejimą. Sankus prie dangu daktar, bet jie negaliė manė išgydė už 2 kertų atvėsinimo į manu namus. Ištarui jam sirdingai iš dievo diukų jam ilgesnį smūgi, kad galėtų į kitus sergandus gelbėti. Aš Juozapas Gudauskas, 418 Chestnut st., Newark, N. J., ištarai širdingai ačiū daktarui Ignoti Stankui už prisintunting dyduoliu nuo sunkaus kvėpavimo, užlėkimo viduriu, skaudėjimą kojų ir abelio nusilpnejimą. Nuo pirmos dienos pajaut, kad nė jau gydysiu teisingai surūgtą mano sveikatai ir daugiau dyduoliu neberéikalaun. Viesoje padėkavonės ne pagetiavimis atverti savo burnos priči savo drangus ir pažiūstumas. Ona Masauskienė, 2 Hutchinson St., Jobstown, N. J. likos išgydymu nuo nervų ligos, negalejimą miegoti ir jautimą krančių krančių nešiūsimis ant kruo. Aš likos išgydymu nuo išbėrimo spuogių ant kruo. Aš Jucezapas Vinkveice, 40 Cross st., Boston, Mass. Širdingai dėkavuo daktarui Stankui už išgydymą manes nuo skaudėjimo galvos, sunkaus kvėpavimo, kosulio, ir sugražinimo jaunu dienu. Tamstas varda garsintu, visur Bostono tarp lietuvių. Jonas Sauruscius, 3206 Stanford st., Pittsburgh, Pa., manė išgydė daktoras Stankus nuo išbėrimo spuogių ant veido. Aš Jurgis Liucėvičius, 128 E. Superior st., Chicago, Ill., buvau labai silpnas ir turėjau kosulį, net buvau pametę vilti buti sveikai, bet nuomet atsiaukiai pas daktarą Ignota Stanku, jis už pirmo prišutinio gyduoliu manė išgydė. Dėkavuo ūdingai ir siunciu \$2.00 gastinčiaus.

Visuomet kreipkitės ypatiškai arba su laišku ant tikro adreso taip:

Dr. Ignatius Stankus
1210 S. Broad Street, Philadelphia, Pa.

Ofiso valandas 10 ryto nuo 9 iki 11. Po pietų nuo 2 iki 4 ir vakarais nuo 7 iki 8 val.

Nedidelis nuo 9 iki 11 val. ryto ir nuo 1 iki 4 valandai po pietų.

Telephones 2320 Greenpoint.

Lutkauskas ir Garšva

Graboriai ir
Laidotuviai
Direktorai.

Laidojame
Numirelius
ant visokiu
Kapiniu.

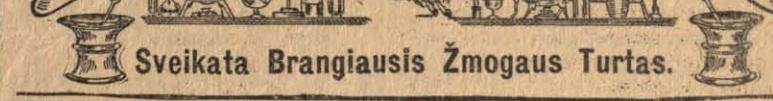
PARSAMDOME KARIETAS

voseilioms, krikštynoms ir šiaip pasivažinėjimams. Atsiaukiant ypatiškai
ar per teleponą.

227 Bedford Ave.

(V. Daunoro name) Brooklyn, N. Y.

LITUVIŠKA APTEKA

Sveikata Brangiausis Žmogaus Turtas.

Jan nuo keliolikos metų Brooklyn-New York gyvuoja Vienatinė ir Didžiausia LITUVIŠKA APTEKA Provizoriu VINCO J. DAUNOROS, kurios tilksl yra apsaugoti savo vienametis nuo visokiu apgaivikų ir gydyti juos tikrai geromis ir pasekmingesniomis gyduolėmis nuo visokiu ligų ligų.

LITUVIŠKA APTEKA savo ligų metu prityrimu išrado dangyby specjalistų gyduolių, sutaisyti ši viežiausiu ir geriausiu medikamentu ir labai pasekinčiai gyduolės.

Tarpė kitų aptekos sandelyje sukratuos ir gaunamos sekandės gyduolės:

Kraujo Valyojas	\$1.00
Gyvasties Balzamas	75c
Nervų Stiprintoja	50c ir \$1.00
Vaistas nuo vidurių	50c. ir \$1.00
Nuo kosulio	25c. ir 50c
Nuo gerklės skaudejimo	25c. ir 50c
Skilvulos prosklos	\$1.00
Pigulkos del kepenų	25c
Nuo galvos skaudejimo	25c
Nuo kojų nuo spaudo	10c. ir 25c
Nuo dantų gelimo	10c
Nuo persalimo	25c
Planku stiprintoja	25c. ir 50c
Linimentas arba Expelleris	25c
Anatharynas ploviumi	25c
Nuo plauku žilimo	50c
Nuo kirmelių	25c

Specjalistika tikrai lietuviška Trejankia arba Trejos Devynierios 25c
Taip pat iš Lietuvos pargabentos visokios Lietuvos gydymo žolės, šaknys ir t. t., kokie
tiks yra žinomas ir žinomų vartojamos.

Reikalaukite prisūntumo Katalogo su mūsų gyduolių aprašymais.
Kreipiantis įmiesiams per laikus arba asmeniskai duodame tikrai sažinėjus ir teisingas
patarimus kiekvienoje ligoje.

Jeigu jums brangi yra jusų sveikata, tal tuoju reikalaukite gyduolių, rašydam arba
atsilankydami į LITUVIŠKA APTEKA

VINCAS J. DAUNORA
APTIEKORIUS
229 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

Sveikata Auga!

KAI IŠMINTINGAS UKININKAS PATAIKO Į
TINKANČIA DIRVA PASĒKLĀ; kuris gria-
biuodys, puktiai auga ir gausiai vissiū-
nas at-
NEVYDYBŲ SUMAN PROFESSIONALIAKAS
DAKTARAS, pažysta gerai ligų, priklauso-
jančių karstus prie visokiu nesvelkum, silpny-
bių, kurios pasiūja vailus sveikatos, panalkina-
liai, užmeigia išgydymą, sugražina paliegas ir iš-
augina pulkų sveikumą ir drėgmę. PHILADELPHIOS
KLINIKAS bei daktarai tukstančius žmonių
nadar sveikais ir laimingais išgydant nuo viso-
kių ligų.

SVEIKATA

YRA TAI DIDŽIAUSIAS
TURTAS ŽMOGAUS, BE
SVEIKATOS NERA LAI-
MĖS NE LINKSMYBĖS ANT SVIETO.

PH. M. Klinikas, turi net keli PROFESSIONALISKUS DAKTARUS, kurie gretan-
iai pataliko sergantiems pagabėti todėl, kad gydo išgydym, o nedaro eksperimentų ar sergan-
čių. Vyrius Klinikos Daktaras, per Amerikos valdžią, net medaliu apdovanotas. To-
kiams jam tik galima tikėti.

Privačių LABATORIJO Ph. M. Kliniko, atsiaukusiemis sutaiso kiekvienam

lekaras iš viselių gvarantinėmis medikamentais, seniausius ir naujausius išradimus, kurios

tarp savo pastyrimu, kauchui tik jūs brolių žmonių tarnaujančias. Pasileikome dėkavoda-
ni su motoriai Antenicas, Iron and Metal Co. So. Ricemond, Va.

Mrs. K. Jurevičienė, Box 223, Giesen Hall, N. Y., teipai šimtai kartų dėkavoda, už
išgydymą nuo ligos galvų skaudimo, nervų skaudimo, diegilių kojose, nusilpnejimų ir su-
visokios sveikatos — teipai motorišku ligą Nemaziūnė ūdingi: L. KLIMAS, 55 Ellsworth St.,
Worcester, Mass., Mr. M. POLIAGA, B. x 192, Boswell, Pa., Mr. J. TYMCZUKAS, 306 Center St., Freehand, Pa. Teipai išgydymą nuo visokiu paslaipingu ligų, kurios

ne galima išgydymo, viduriu, užlėkimo, slogos, greito pališimo, nerviskumo, bal-
nes, silpno plaučių, kosėjimo, suniaus kūpavimo, nusilpnejimo slogos, blogų sapnų, nemigos,
neturėjimo apeto, bei pelliio be pjaustymo beparatiuos, bet su lekarstom, kurios

užpūola virgininiu žmonių, VYRŲ ir MOTERIŲ. Reikalaujant rodos ir pagabes-

nuo daktaro, visada adresuoj arba etiek po šiuo adresu:

THE PHILADELPHIA M. CLINIC,
1117 WALNUT STREET, PHILADELPHIA, PA.

VALANDOS: nuo 10 iki 11 ryto iki 4 po p. Šventadienis nuo 10 iki 3. Utarn. ir Pėstu-
diomis nuo 6 iki 8 val. Reikalaikit nuo Kliniko dovanai ir skaitykite knygą „Daktaras“.

Telephone 2427 Greenpoint

VIENATINĖ IR SENIAUSIA LIETUVIŠKA AGENTURA

Parduodam Szifkortes ir siuncziam pinigus.

Jan nuo 1886 metų, kaip parduodam ŠIFKORTES keliaujantiems į Lietuvą arba norintiems parsikvesti iš Lietuvos savo gimines ar pažinstamus į Ameriką, visados parduodam Šifkor-
tes kuoteisingiausia į kur tik nori, ant greičiausiu ir geriausiu LAIVU už prieinamą prekę. Ku-
vie pas mus pirk Šifkortes, kelionėje neturėjo nė jokio klapato; per tai, kad mēs visados suteikiam
keleiviams geriausius patarimus, kaip turi keleivis apsisauginot nuo apgavysčių.

Taigi reikalaujant ŠIFKORČIU — malonėkit kreiptis prie musų, o busit kuogeriausia
aprūpinti visame.

Offiso valandos:

Siokiemis dienomis nuo 8 ryto iki 9 val. vakare.

Šventomis dienomis nuo 9 ryto iki 3 val. po piet.

120-124 Grand Street, Brooklyn, N. Y. (Antros durys nuo Berry Street)

PINIGUS SIUNCZIAM IR ISZMAINOM.

Siunciamo pinigus į vi-
sas svetos dalis saugiai,
greitai ir pagal pinigų
kursą.

Teipgi išmainom ant
ruskų ir vokišku.

P

DIDELIS LIETUVOS ŽEMLAPIS.

Su etnografijos sienomis. Atspausdintas ant dailaus, sliadus popierius, keliose spalvose. Tikras pagražinimas sienos kiekvieno lietuvio stubelės. Pirmutinė dar tokio didumo maza lietuvių kalboje.

Parsiduoda musu knygne, tik po 50 centu.

Passikubinkite kiekvinas igyti tą ŽEMLAPI ir pamatyti surašytas visas LIETUVOS vietas. Turime nedidelį skaitlig exempliorių.

Šiuo adresu:

J. J. PAUKŠTIS & CO.

120-124 Grand Str.,

Brooklyn, N. Y.

SAULE

Du-kart nedėlinis laikraštis
Smagiausias lietuviškas laikraštis
visoje pasaule.

ŠEINA kas UTARNINKA ir PĒTNYCIA
Prenumerata kaštuoja:

Amerikoje Ant viso meto \$2.50

Ant pusės meto \$1.25

Euro- Ant ketverčio meto 65c.

Rosijoje ir Lietuvoje \$8.50

Anglijoje ir Skotlandijoje 15 sh.

Prusiose 15 markių.

MENESINIS RAŠTAS

Linksma Valanda

ŠEINA APIE 15 D. KOŽNO MENESIO.
Talpinasi visokiu
gražiu Istoriju, Pasakų, ir t. t.

PRENUMERATA:

Amerikoje ant viso meto tik \$1.

Rosijoje \$1.50. Anglijoje 7 sh.

Prusiose 7 mk.

Kas užsirašo "SAULĘ" ir "LINKSMĄ VALANDĄ" ir pilnai užsimoka,
tai abu raštu gauna per visą metą už \$3
la Amerika, in Rosija \$4.50, in Anglija
7 sh. Priek tam pilnai užsimokej
zaklytojai kas metas gauna DOVANA
paiku Kalendorių.

W. D. BOCKOWSKI & Co.
520-522 W. South St.

MAHANOY CITY, PA.

THE LACKAWANNA

Parankiausei geležinkelio Europoje
keliaujantiems. Linijos sueina prie
Trans-Atlantikų laivų. Nebrangi
perdavinėja bagažą ir perveža
pasażierių.

The Road of Anthracite

(Kietųjų auglinių keliai).
Trumpiausis keliai į Buffalo.

Tiesiai į Scranton į Angliją Sritij.
Tarp New Yorko ir Buffalo penki
traukiniai, kasdien.

Tarp New Yorko, Chicago ir Va
karų keturi traukiniai kasdien.

Tarp New Yorko, St. Louis ir
Pietvakarių, kasdien.

Tarp visų vietinių. Punkty nuolatini
ir parankus susinešimas.

Artyminė informacija apie kai
nas, traukinių bėgimojimą, etc., kre
pinkitės pas savo vietinių agentus arba ra
šyti pas:

George A. Cullen,
Passenger Traffic Man'r

99 West Street, N. Y.

Uodų ir kitokių vabalų iégėlių, triojanų, paleng
vinamų yra Dr. Richter's Pain Expeller. 25 ir
50c. kiekvienoje aptiekijoje arba issisälyk tiešiog

74-80 Washington str., NEW YORK, N. Y.

Konkursinis

Geografijos Vadovelis

Kaina 75c.

Apdaryta \$1.00.

120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

I. J. Paukštis & Co.

Telephone 1831

Teisingiausia Lietuviška Agentura

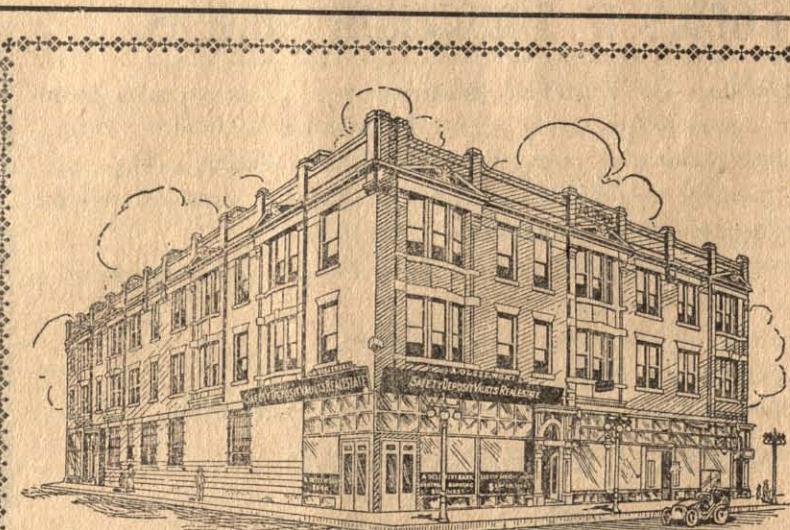
PARDUODU LAIVAKORTES
ant geriausių ir greičiausiai Lai
vy, keleiviams visados bus užga
ndintais.

SIUNČIU PINIGUS
i visas dalis sveto kuo-grečiau
siai ir pagal pinigų kursą. (Sto
vui po kaucijus \$30.000.)

Teipgi! Pinigus priimai kurie
norū pasidėl dėl apsaugojimo ir
ant kiekvieno pareikalavimo juos
sugržinu.

PIRMO KLIASOS HOTELIS,
Skaniausi ir sveikiausi visoki gė
rimai, per tai visados svečių pil
na, kiekvieną drąsingiskai ir malo
nai visados pavažina.

P. J. CHMIELIAUSKAS,
177 E. Main St. PLYMOUTH, PA.
(Bell Phone 8-R)

A. OLSZEWSKIO BANKA

Chicago, Illinois

PRIIMA pinigus taupinimui nuo \$1.00 ir augšciai ir moka 3 pro
centą už padėtus pinigus.

SKOLINA pinigus pirkimui ir statymui namų ir štory Chicagoje.

SIUNČIA pinigus i visas dalis sveto ir parduoda šifkortes ant vi
sus linijų.

ISMAINO ruskus pinigus ant amerikoniškus ir amerikoniškus ant
rusku.

Turint kokius nors reikalus į Banką rašykit šiuo adresu:

A. OLSZEWSKI BANK
3252 So. Halsted St. CHICAGO, ILL.

Kaip pasilikti Amerikos piliečiu.

Knygutė-Lietuviškoj ir Angliškoj kalbose. Turinys: Istatymai apie pilietystę, klausimai ir atskaimai kaip issiūmti popieras, Suvienytu Valstijų konstitucija, neprivalymbė deklaracija ir konfederacijos straipsniai. Amerikos Lietuvių Klubas, matydamas reikala, išleido virš minėtą knygę kurios cienia yra 25c. Užsisakydam knygą pinigus siūskite per Money Order arba krasos ženklielais, ant šio adresu:

LITHUANIA

CITIZENS CLUB

Brooklyn, N. Y.

PUIKUS HOTELIS

Andriaus Milisausko

Vsada šaltas alus, skani arielska,
elius, porteriai, visoki vynai ir kve
pianti cigara.

Lietuvių vietinai ir atvažiavę iš k
tūr, nepamirškit šios puikios vietas.

16 Baltimore st. Wilkes-Barre, Pa.

Priešai Central Dypa

Telephone 1831

Nik. P. Zelwiss

Lietuviškas graborius.

Isbalsamuotojas ir laidotuvių Direk
torius. Karietos laidotuvėms, veseli
ioms ir krikštynomis.

Ofisai ir gyvenimai:

1034 Bank Street,

Waterbury, Conn.

Lietuvių, kreipkitės reikale.

Telephone 854 W. Williamsburgh.

Williamsburgh BATHS

F. TEITELBAUM, savininkas.

Rusiškos ir Turkiskos

PIRTYS

BATHS

274 South First Street,

(tarpe Havemeyer street ir Marcy Ave.)

BROOKLYN, N. Y.

Perėjo į naujas rankas ir viskas gerai
prižiūrimas. Uželkite ir persitirkinkite.

Moterims kiekvieną utarninką.

Telephone 2850-2851 Rector.

A. E. JOHNSON & CO. General Passenger Agents.

27 BROADWAY.

BENNETT TYPEWRITER. Kaina \$18.00

Bennett Typewriter yra tai naujausio išradimo drukuojama mašina ir dr
ukoja teip greital ir puikiai, kaip ir brangiausios mašines. Ji yra su uni
versališkais, raktais, teip kaip mašinos už \$100.00, arba ir brangesnės.

Ant tos mašinos galima drukuoti 80 žodžių į minutę. Padaryta iš labai tvir
to plieno. Tik ši viena drukuojama mašinėlė atramentuoja nuo kaspino.

Jeigu nori ligoje ir nelaimėje pas
gelbėti, neješk rodos pas kokius ne
mokinus žydėlius ar kryžiokus save

pripoly, bet kreipkitės tūsiai pa
rašas pas savo locin vienant, reikala
damas tūkru, grynu ir gydantčiu vaistu.

ALBERTA G. GROBLEVSKI,
Plymouth, Pa.

garsu dirbę „Lenkių ir Lietuviškų
gydylių“, o persitirkini, kad nei
skleisi veitni ir ant apgavysti savo sue
kai uždirb cento.

Turime gyduojas nuosokinių ligų, ko
kios tikrai randasi ant sveto, teip dėl
sienos žmonių, kaip dėl kudikų, vyrų ir
moterų.

Lenkiškai-Lietuviškai“ vaistai jau
tukstančius padare svelkais — išgydys ir
Tave!

Ypatingai SLAPTAIS ligas gydomas ir
gilioje slaptuje užlaike, kaip kūnigas

ispainčiai.

Deltoje trokštik tikros gydytojai
pagelbos, aprašyk savo negrove, aikščiai
ir su smulkiniomis, priedek 2 centu an
atsakymo laškui, o niekumet to nesi
galiesi.

Adressas:

Albertas G. Groblevskis

Cor. Elm and Main Sts.

Plymouth, Pa.

12 dideliu ir 12 mažu,

PRIETELJAI LIETUVIAI.

101-103 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Telephone 1470 Greenpoint.

12 dideliu ir 12 mažu,

ADVOKATAS

KAZIS KRAUČŪNAS.

Buvę 9 metus Skrybius Viršininkas, Inspektorius

Siviunienų Valstijų Immigracijos; tur

visas dessa-kaiptės Attorney, Advocate, Proctor,

Solicitor ir Cuncelor, t-Law, V-ds visokias

bielas (provas) Visuose teismuose ir d

partamento skyriuose. Gavimui patiriamu, kreip
kitės laškui, idėdami krasos ženklelių atsakymu.

Vedimini svabū biųjų ir reikala, pribuna
yti patiriamu į visas Valstijas ir miestus, sulig
pareikalavimo. Adressas:

KAZIS KRAUČŪNAS, Attorney-at-Law

403 Lyon Building, Seattle, Wash.

PIREKALVAM.

H. B. ROSENSON,

213-219 Grand St., BROOKLYN, N. Y.

Telephone 1182 Wmnsburgh

PIREKALVAM.

P. BUTKUS

LIETUVIŠKAS GRABORIUS

(Undertaker).

Isbalsamuotojas ir laidotuvių Direk
torius. Karietos laidotuvėms, veseli
ioms ir krikštynomis. Lietuvių, kre
pinkitės